2445

100% UOFFISIELL

HISTORIEN OM

TRUMP

USAs MEST KONTROVERSIELLE PRESIDENT GJENNOM TIDENE

BLIR HAN VALGT TIL PRESIDENT IGJEN?

TRUMP TOWER

OG BYGGINGEN AV ET IMPERIUM

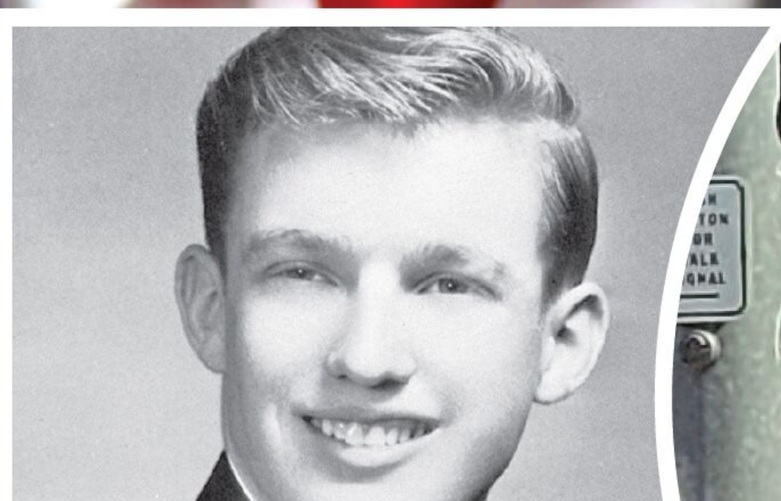
"MAGA"

SLIK FRONTER HAN "MAKE AMERICA GREAT AGAIN"

- ✓ Skandalene
- ✓ Kjendislivet
- ✓ Konspirasjonene

ARVEN ETTER ET DYNASTI

OPPVEKST & UNGDOMSTID

STORMINGEN AV KONGRESSEN

bc 2714 021 FAKTA

Historien om Donald Trump
Norsk utgave 2024 © Orage AS
ISBN: 978-82-8447-478-6

Norsk redaksjon
Orage AS

Salgsansvarlig
Øystein Berg
+47 909 61 959
berg@orage.no

Utgitt av
Orage AS
Jarlsøveien 50
3124 Tønsberg, Norge
+47 47 46 60 00
post@orage.no
www.orage.no

Trykk
Trykket i Latvia, Artko AS

Alle Orages produkter trykkes ved svanemerkede trykkerier.

Utgitt på lisens fra Future Plc.

This publication is published under licence from Future Publishing Limited. All rights in the licensed material belong to Future Publishing Limited and it may not be reproduced, whether in whole or in part, without the prior written consent of Future Publishing Limited. ©2024 Future Publishing Limited.
www.futureplc.com

Originaltittel
Story of Trump © Future Publishing Limited

HISTORIEN OM

TRUMP

HISTORIEN OM

TRUMP

Selv om man aldri helt vet hva man får når det gjelder Don, er det én ting man alltid kan være sikker på: det blir overskrifter. Enten du kjente til ham i hans tidlige dager som en selvsikker, karismatisk ung mann med lommene fulle av ambisjoner og enda mer penger, eller om du først så ham sparke en håpefull deltager i *Apprentice* på sitt særegne vis, er sjansen stor for at du har hørt om Trump lenge før han stilte til valg til verdens største toppjobb. Men bortsett fra en overmodig, frittalende mann som elsker M&M-sjokolade, hvem er egentlig Trump? Spenn deg fast, for det skal du snart finne ut. Vi dekker alt fra hans røtter på den tyske landsbygda til milliardbedriftene, turbulente ekteskap og et mildt sagt kontroversielt presidentskap. Velkommen til den fargerike verdenen til mannen som kan komme til å sjokkere verden igjen i november.

Bilder: Getty

INNHOLD

8

KAPITTEL 1

DON PÅ VEI OPP

Fra ung og nyrik til samfunnstopp og familiefar.

28

KAPITTEL TO

MILLIONÆRENES LEKEPLASS

Merkevaren Trump utstråler glitter og glamour, men bak kulissene har det ikke alltid bare vært solskinn.

48

KAPITTEL TRE

YOU'RE FIRED!

Lenge før han stilte til valg, var Trump vant til å bestemme på reality-TV.

66

KAPITTEL FIRE

SJOKK FOR SYSTEMET

Trumps turbulente vei til Det ovale kontor skapte furore og delte USA i to leire.

88

KAPITTEL FEM

KAOS PÅ CAPITOL

I kjølvannet av nederlaget oppfordret Trump sine tilhengere til å slå tilbake. Mange av dem så det som en oppfordring til vold.

106

KAPITTEL SEKS

AMERIKAS SPLITTEDE STATER

Valget som nærmer seg, kan bli blant de styggeste i manns minne. Amerikanerne har ikke vært så sinte og splittede på lang tid.

Bilder: Getty

FØRSTE KAPITTEL

DON PÅ VEI OPP

FRA UNG OG NYRIK TIL SAMFUNNSSTOPP OG FAMILIEFAR

Bilde: Getty

DONALD TRUMP OG HENRY J. HEINZ FRA MATVAREFIRMAET HEINZ ER FJERNE SLEKTNINGER.

Presidentenes opphav har naturlig nok en tendens til å bli grundigere gransket enn ditt og mitt, og Donald Trumps familie har blitt sporet så langt tilbake som til 1600-tallet. Hvor bodde disse for lengst avdøde Trump-familiene? På landsbygda i Tyskland, av alle steder, ifølge forskning. En advokat ved navn Hanns Drumpf har blitt identifisert som den 45. presidentens sannsynligste forfar.

Sannsynlighet er nøkkelordet her: Som mange amatørslektsgranskere vet, er det mulig å finne slektsledd enda lenger tilbake i tid enn herr Drumpf, men problemet er at disse sporene sannsynligvis ikke lar seg verifisere. Et annet problem er at før ca. 1800 var mesteparten av verdens befolkning jordbruksarbeidere, som kun var registrert i kirkebøker og på gravsteiner.

Heldigvis var Drumpf jurist, noe som betyr at han etterlot seg et papirspor (et pergamentspor?), og dermed vet vi at han slo seg ned i den tyske landsbyen Kallstadt nær Heidelberg i 1608. Hans etterkommere endret etternavnet til Trump på midten av århundret, og på 1800-tallet hadde familien Trump etablert seg som vinprodusenter i Kallstadt-området, der Donalds bestefar Friedrich ble født i 1869.

Vi skal merke oss at en annen prominent Kallstadt-familie, Heinz-familien, giftet seg med Trump-familien før de emigrerte til USA, der de etablerte firmaet Heinz (ja, de med ketsjupen, vet du). Det betyr at Donald Trump og Henry J. Heinz faktisk er fjerne slektninger.

Trump-familien forlot etter hvert Tyskland til fordel for den nye verden, og Friedrichs sønn Fred ble født i New York i 1905. De første ti årene av Freds liv snakket familien for det meste tysk, noe han valgte å skjule, og så sent som på 1980-tallet fortalte han folk at han var av svensk snarere enn tysk avstamning. Dette hemmeligholdet gikk begge veier, noe en journalist fra *New York Times* oppdaget i 2018 da han besøkte Kallstadt.

«De andre Trump-familiene (eller 'Droomp', som navnet uttales på [lokal] dialekt) som står oppført i telefonkatalogen for området, er for eksempel Beate Trump, en fotterapeut i en annen landsby i nærheten, eller Justin Trump, en tenåring hvis venner sier at han av og til blir ertet for sitt oransjeblonde hår», skrev journalisten i artikkelen. «Men også familiene Weisenborn og Geissel og Bender og Freund i Kallstadt er i slekt med Trump. 'Praktisk talt halve landsbyen er det', humret ordføreren i Kallstadt, Thomas Jaworek, før han la til: 'Men ikke jeg'».

Fred fullførte utdannelsen sin i 1923, og med økonomisk hjelp fra moren Elizabeth etablerte han firmaet E. Trump & Son enten ett eller fire år senere, avhengig av hvilken kilde man konsulterer. Firmaets første hus ble bygget og solgt kort tid etter, og innen 1926 skal det ha blitt bygget ytterligere 19 boliger i Queens-distriktet i New York – en rivende utvikling, uansett målestokk. I 1934 fikk Trump-firmaet et oppsving da de kjøpte opp et datterselskap av det konkursrammede

Det siste hvilestedet til Donalds forfedre i Kallstadt i Tyskland.

Bilder: Getty

Donalds mor, Mary Anne MacLeod, sammen med Donalds storesøster Maryanne i 1938.

Mary MacLeod Trump og Fred Trump deltar på den årlige prisutdelingsmiddagen til Police Athletic League i New York, 12. mai 1999.

Utsikt over Donalds forfedres hjem Kallstadt. Stedet er populært for turister på grunn av hvitvinen, naturen og den lokale delikatessen – grisemage.

Donalds far, Fred, avbildet i Atlantic City i New Jersey, 22. januar 1988.

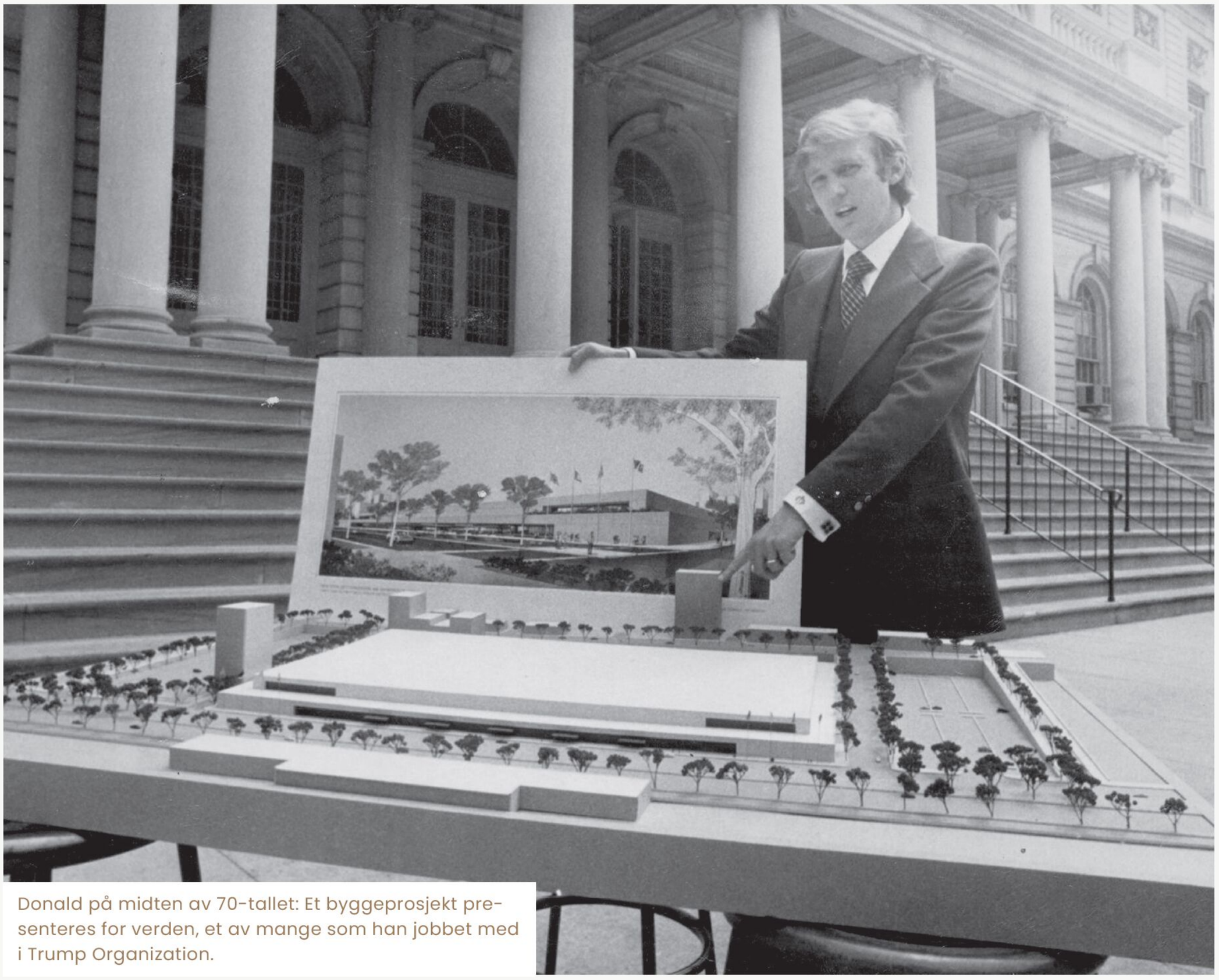
Lehrenkrauss Corporation. Det gjorde det mulig for Fred å kjøpe en rekke eiendommer som var i ferd med å gå på tvangsauksjon, og deretter selge dem med fortjeneste.

I 1936 giftet Fred seg med den syv år yngre skotske Mary Anne MacLeod. Mary hadde emigrert fra øya Stornoway som 17-åring med håp om å begynne et nytt liv i New York. Hun ble amerikansk statsborger i 1942. Det unge paret skaffet seg mange barn og ble en stor familie. De fikk Maryanne (1937), Fred jr. (1938), Elizabeth (1942), Donald (1946) og Robert (1948).

I skrivende stund, våren 2024, er Elizabeth Donald Trumps siste søsken i live. Fred jr. døde 42 år gammel i 1981, Robert gikk bort i 2020, og Maryanne – som ble føderal dommer – gikk bort i 2023. I tillegg var Donalds onkel, Freds yngre bror John G. Trump (1907–1985), høyt respektert innen fysikkfaget. Han utviklet en strålebehandlingsmaskin som roterer, og mottok Ronald Reagans National Medal of Science i 1983.

Mens Mary oppfostret de fem barna, fortsatte Fred å utvide byggevirksomheten sin. I 1938 kalte avisen *Brooklyn Daily Eagle* ham «boligbyggingsbransjens Henry Ford», og i 1942 hadde han bygget leilghetsblokker med 2000 boliger i Brooklyn. Han dro også nytte av statlige midler som ble bevilget til boligbygging under andre verdenskrig, og han arbeidet dessuten med storstilte prosjekter som omfattet hundrevis av boliger til de væpnede styrkene.

Da Donald ble født på Jamaica Hospital i Queens den 14. juni 1946, var Trump-familien både rik og berømt. De bodde i Jamaica Estates-

Bilder: Getty

Donald på midten av 70-tallet: Et byggeprosjekt presenteres for verden, et av mange som han jobbet med i Trump Organization.

JEG SIER ALLTID TIL DONALD: "HEISEN TIL SUKSESS ER UTE AV DRIFT. TA ETT TRINN OM GANGEN."

FRED TRUMP

Bilder: Getty

Donald viser frem en modell av et konferansesenter som han håper å utvikle i Washington, 7. juli 1976.

Bilder: Getty

området i Queens og kunne gi barna sine en eliteutdannelse. Donald gikk på privatskolen Kew-Forest fra og med barnehagealder til og med syvende klasse. Som 13-åring ble Donald overført til skolen med det noe fryktinngytende navnet New York Military Academy. Karakterene hans har aldri blitt offentliggjort, så vi vet ikke hvor faglig sterk han var. Vi vet at han tok eksamen i 1964 og tilbrakte noen av sommerferiene med å jobbe på farens byggeplasser.

I 2020 skrev Patrice Taddonio en artikkel for den amerikanske allmennkringkasteren PBS, som antydet at Donalds barndom var langt fra idyllisk. Hun siterte skyggeforfatteren av Trumps bok *The Art of the Deal*, Tony Schwartz: «Jeg har en sterk mistanke om at forholdet til faren forklarer mye av hvordan han ble … og faren var en veldig brutal fyr. Han var en tøff, nådeløs fyr som hadde veldig, veldig lav emosjonell intelligens, for å bruke dagens begreper.» Biografen Timothy O'Brien legger til: «Han sa til meg at da han kom til militærakademiet, var det første gang i hans

Kartlegging: Flankert av to arkitekter peker Donald på en modell av et foreslått konferansesenter som skal bygges over Penn-Central Railroad Yards i New York City, 1975.

liv at noen slo ham i ansiktet når han gikk over streken … Han snakker om det nærmest som et overgangsritual.»

En annen forfatter, Gwenda Blair, sa følgende om den militære utdannelsen: «Han elsket alt det der, for det var også veldig konkurransepreget. De andre barna likte ham ikke så godt. Han var ikke så populær fordi han var så konkurransedrevet … Men det var et miljø han trivdes i. Det overordnede budskapet Donalds far hadde til barna sine – vel å merke kun sønnene – var å konkurrere, vinne, gå over lik. Gjør det du må for å vinne.»

Trump studerte i to år ved Fordham University i Bronx, før han byttet til Wharton School of Business ved University of Pennsylvania. Der tok han en av de få eiendomsmeglerutdanningene som var tilgjengelige på den tiden. Vietnamkrigen raste, og den amerikanske regjeringen innførte allmenn verneplikt for alle unge menn som var stridsdyktige. Trump ble funnet skikket til å tjenestegjøre i 1966 og igjen to år senere, selv om han ble innvilget en midlertidig utsettelse på grunn

Donald, moren Mary og kona Ivana deltar på den 38. årlige Horatio Alger-prisutdelingen på Waldorf Hotel i New York, 10. mai 1985.

av en medisinsk tilstand i oktober 1968.

Samme år ble han uteksaminert fra Wharton School med en bachelorgrad i økonomi. Da Donald (i Schwartz' penn) så tilbake på studietiden, skrev han i 1987 i *The Art of the Deal* at «kanskje det viktigste jeg lærte på Wharton, var å ikke la meg imponere for mye av akademiske meritter … Etter min mening beviser ikke den graden særlig mye, men mange av dem jeg gjør forretninger med, tar den svært alvorlig, og den anses som svært prestisjefylt. Så alt tatt i betraktning er jeg glad jeg gikk på Wharton».

Det tok ikke lang tid før Donald begynte å jobbe for familiefirmaet E. Trump Company, på farens oppfordring. Til å begynne med jobbet han med byggeprosjekter på Manhattan, men han hjalp også til med et leilighetskompleks i Ohio og investerte 70 000 dollar (ca. 600 000 dollar i dag) i en kortvarig Broadway-komedie i 1969, *Paris Is Out!*

For å skape et nyansert bilde må vi stille spørsmålet: Var det Donalds store familieformue som var årsaken til hans senere suksess, eller var det han selv som gjorde det harde arbeidet? Senere i livet hevdet Donald at han forvandlet et millionlån fra sin far til de flere milliarder dollarene han hevder å være god for i dag. Det bør imidlertid bemerkes at en omfattende granskning i regi av *New York Times* i 2018, som omfattet over 100 000 sider med dokumenter, avslørte at Donald fikk ubeskattede gaver fra sin far til en verdi av over en million dollar hvert år fra 1968.

I et utdrag fra artikkelen i *NYT* fra 2018 kan vi lese: «Trump vant presidentskapet ved å fremstille seg selv som en som startet med to tomme hender og ble milliardær, og han har lenge insistert på at faren hans, den legendariske New York City-entreprenøren Fred C. Trump, nesten ikke ga noen økonomisk hjelp (…) Men undersøkelsen vår, basert på en stor mengde konfidensielle selvangivelser og regnskaper, avslører at Trump i dag har mottatt tilsvarende minst 413 millioner dollar fra farens eiendomsimperium, fra han var liten og frem til i dag.»

Fred gjorde sønnen til direktør for selskapet sitt, som ble omdøpt til The Trump Organization, i 1971, da han var 25 år gammel. Han fortsatte å jobbe med store byggeprosjekter på Manhattan og

Ivana, her i Paris på en motevisning, møtte Donald i New York i 1976.

I 2014 ble Donald tildelt Joseph Wharton-prisen av Wharton Business School.

Bilder: Get

HAN BEGYNTE Å ARBEIDE FOR FAMILIEBEDRIFTEN ETTER OPPFORDRING FRA FAREN.

MIN VERSJON AV Å VÆRE HELIKOPTERFORELDER VAR Å TA BARNA MED MEG PÅ JOBB I TRUMP-HELIKOPTERET.

IVANA TRUMP

Bilder: Getty

Topp stemning: Trump og Ivana kledd i finstasen. Fra 1982, etter fem års ekteskap.

andre steder, godt hjulpet av en osteofyttdiagnose (skade i beinvev) som gjorde at han ble erklært udyktig til å tjenestegjøre i Vietnam. En av de første registrerte utfordringene vi vet om, er fra 1973, da justisdepartementet beskyldte Trump Organization for å diskriminere afroamerikanske leietakere. Det førte til et forlik der Trump ikke innrømte noen forseelser.

Ved utgangen av 1973 forvaltet Trump Organization hele 14 000 leiligheter i Brooklyn, Queens og Staten Island. I løpet av de neste par årene begynte man å legge planer for den potensielle byggingen av Trump Tower, et prosjekt som krevde en egnet beliggenhet og en ambisiøs finansieringsplan. Like avgjørende for den da 30 år gamle Donalds skjebne var et møte i 1976 med den tsjekkiske modellen Ivana Marie Zelníčková, som var på besøk i New York sammen med kolleger.

Som *New York Magazine* skrev i 1990: «Ivana var en av en gruppe modeller som kom til New York for å promotere de olympiske leker i Montreal i 1976. Donald Trump fikk øye på henne på (den eksklusive baren) Maxwell's Plum og brukte sin innflytelse til å skaffe henne et bord. Han var på utkikk etter en kone med mer karakter enn Le Club-jentene han var vant til.»

Vanity Fair la til samme år: «Maxwell's Plum er borte nå, men selve navnet minner om en tid med et hektisk singelliv under jugend-taket. Det var

TRUMP ORGANIZATION FORVALTET FORBLØFFENDE 14 000 LEILIGHETER.

Bilder: Getty

Donald Trump jr. (sittende) avbildet i 1988 sammen med foreldrene Ivana og Donald under en boksekamp mellom Mike Tyson og Michael Spinks på Trump Plaza i New Jersey.

Operasangeren Luciano Pavarotti, Ivana Trump, Ivanka Trump og Eric Trump på en fest i Central Park Boathouse i oktober 1987.

stedet der flyvertinner håpet å finne bankfolk, og modeller lette etter stevnemøter. Donald møtte sin modell, Ivana Zelníčková, som var på besøk fra Montreal.»

Den samme artikkelen la til at en av deres første reiser sammen endte i forlegenhet for Donald: «Ivana likte å fortelle om da hun dro på slalåmtur med Donald og hadde latt som om hun var nybegynner som ham, og deretter ydmyket ham ved å suse forbi ham nedover bakkene.»

Ivana var også noe for seg selv. Hun ble født i 1949 i Gottwaldov i Tsjekkoslovakia (nå Zlín i Tsjekkia), og allerede som tolvåring konkurrerte hun på slalåm i Østerrike og Italia, selv om sovjettidens restriksjoner gjorde det vanskelig å reise på tvers av jernteppet. Hun tok en mastergrad i kroppsøving i Praha og skaffet seg vestlig pass etter et kjapt ekteskap med en østerriksk skiløper, Alfred Winklmayr, nettopp med det formålet. Senere bodde hun i Montreal i Canada i to år, der hun jobbet som skiinstruktør og studerte engelsk på college, samtidig som hun av og til jobbet som modell for varehuset Eaton's og med promotering av arrangementer, blant annet sommer-OL i 1976, som hadde ført henne til Donald.

Donald og Ivana innledet et forhold, og i mars 1977 undertegnet de en avtale om særeie for så å gifte seg. Dette kommenterte *Vanity Fair* slik: «Donald hadde allerede alliert seg med Roy Cohn, som skulle bli hans advokat og mentor. Kort tid før bryllupet skal Donald ha sagt til Ivana: 'Du må skrive under på denne avtalen'. 'Hva er dette?' spurte hun. 'Bare et dokument som vil beskytte familiens penger. Cohn tilbød seg galant å finne en advokat til Ivana. 'Vi har ikke slike dokumenter i Tsjekkoslovakia', skal Ivana ha sagt.»

Til tross for dette pinlige øyeblikket giftet paret seg 9. april i Trump-familiens kirke, Marble Collegiate Church på Fifth Avenue, i en overdådig seremoni ledet av familiens pastor, Norman Vincent Peale.

I likhet med Fred og Mary før dem fikk paret raskt barn: Donald jr. kom til verden i desember 1977, Ivana Marie – med kjælenavnet «Ivanka» – fulgte i oktober 1981, og Eric i januar 1984. Ifølge en artikkel i *Vanity Fair* lengtet Donald alltid etter en stor barneflokk.

JEG ER EN VELDIG GOD FAR ... DU HAR SIKKERT SKJØNT AT BARNA MINE VIRKELIG LIKER MEG –DE ELSKER MEG – VELDIG HØYT.

«Donald var fast bestemt på å få en stor familie. 'Jeg vil ha fem barn, som i min egen familie, for med fem, da vet jeg at en av dem garantert vil bli som meg', sa Donald til en nær venn. Han var villig til å være sjenerøs med Ivana, og det gikk en historie om at han ga henne en kontantbonus på 250 000 dollar for hvert barn.»

Så hva slags far var Donald? Ikke den bleieskiftende typen, så mye vet vi. «Jeg gjør ikke det», sa han på radioshowet *Opie and Anthony* i 2005. «Det er mange kvinner der ute som krever at mannen skal oppføre seg som kona, og du vet, det er mange ektemenn som hører på det ... Jeg er egentlig en flott far, men det er visse ting du gjør og visse ting du ikke gjør. Det er bare ikke noe for meg.»

«Barn er tøffe. Mye tøffere enn folk tror», sa han til *New York Magazine*. «Jeg er en veldig god far, men ikke en veldig god ektemann. Du har sikkert skjønt at barna mine virkelig liker meg – de elsker meg – veldig høyt. Det er vanskelig når noen kommer inn i stua på Mar-a-Lago i Palm Beach, og dette skal liksom være et normalt liv. Men de er veldig jordnære og veldig solide.»

Når det gjelder den evige utfordringen det er for en far å balansere familie og jobb, grublet Trump: «Det vanskeligste for meg med å oppdra barn har vært å finne tid.

Jeg kjenner venner som slutter i jobben for å få mer tid til barna sine, og til det sier jeg: 'Kutt ut! Barna mine kunne ikke elske meg mer om jeg tilbrakte 15 ganger mer tid sammen med dem.»

Bilder: Getty

Donald og Eric under tennisturneringen US Open i Flushing Meadows Park i New York, 30. august 1991.

KAPITTEL TO

MILLIONÆRENES LEKEPLASS

MERKEVAREN TRUMP UTSTRÅLER GLITTER OG GLAMOUR, MEN BAK KULISSENE HAR DET IKKE ALLTID BARE VÆRT SOLSKINN.

Bilder: Getty

Hva er vel et navn? For mange amerikanere er Trump en merkevare som er synonym med den hardtslående og handlekraftige mentaliteten som har gjort USA til det landet det er i dag. I ettertid er det ikke vanskelig å se hvordan Trump har kombinert næringsliv og politikk, og hvorfor Trump appellerer til mange amerikanere.

I løpet av et halvt århundre har merkevaren Trump omfattet mange virksomheter i uvanlig mange bransjer. Få selskaper har vært like vidtrekkende og ivrige etter å ekspandere til nye markeder. Trump har forsøkt seg på nesten alt, fra de mer anerkjente og varige eiendomsinteressene til mer obskure og kortvarige virksomheter.

Donald startet sin forretningskarriere i Trump Management, eiendomsselskapet som ble eid og drevet av faren Fred, og han bygget raskt opp en personlig formue. Denne formuen kom fra avtaler med finansiell støtte fra faren. Da Donald ble president for Trump Management i 1971, omdøpte han selskapet til The Trump Organization, og i 1973 ledet han forvaltningen av tusenvis av boliger i tre av New Yorks fem bydeler – Staten Island, Queens og Brooklyn. Det ble bakgrunn for en av hans første høyprofilerte kontroverser, da justisdepartementet hevdet at Trump Organization aktivt diskriminerte afroamerikanske leietakere. Det ble oppdaget at ansatte i Trumps bedrift merket svarte personer som hadde søkt om å leie leiligheter, med en spesiell kode, noe som tydet på at de ble kartlagt på grunnlag av etnisk bakgrunn.

Donald og faren fikk Roy Cohn, tidligere rådgiver for senator Joseph McCarthy, til å forsvare selskapet i rettssaken som de forberedte mot den amerikanske staten og krevde 100 millioner dollar i erstatning. Dette motkravet ble senere avvist av statsadvokat Edward R. Neaher. Det kom frem at svarte og hvite leiesøkere fikk ulike vurderinger av søknader i flere Trump-drevne bygninger, og svarte leiesøkere ble henvist til andre bygninger med overveiende afroamerikanske beboere. Det ble imidlertid inngått en avtale som innebar at Donald måtte tilby like muligheter til alle leiesøkere, men han innrømte ikke å ha gjort noe galt.

Trump Tower ligger på 725 5th Avenue på Manhattan, på den tidligere tomten til Bonwit Teller Building.

New York City har noen av de mest lukrative eiendommene i verden.

Bilder: Getty

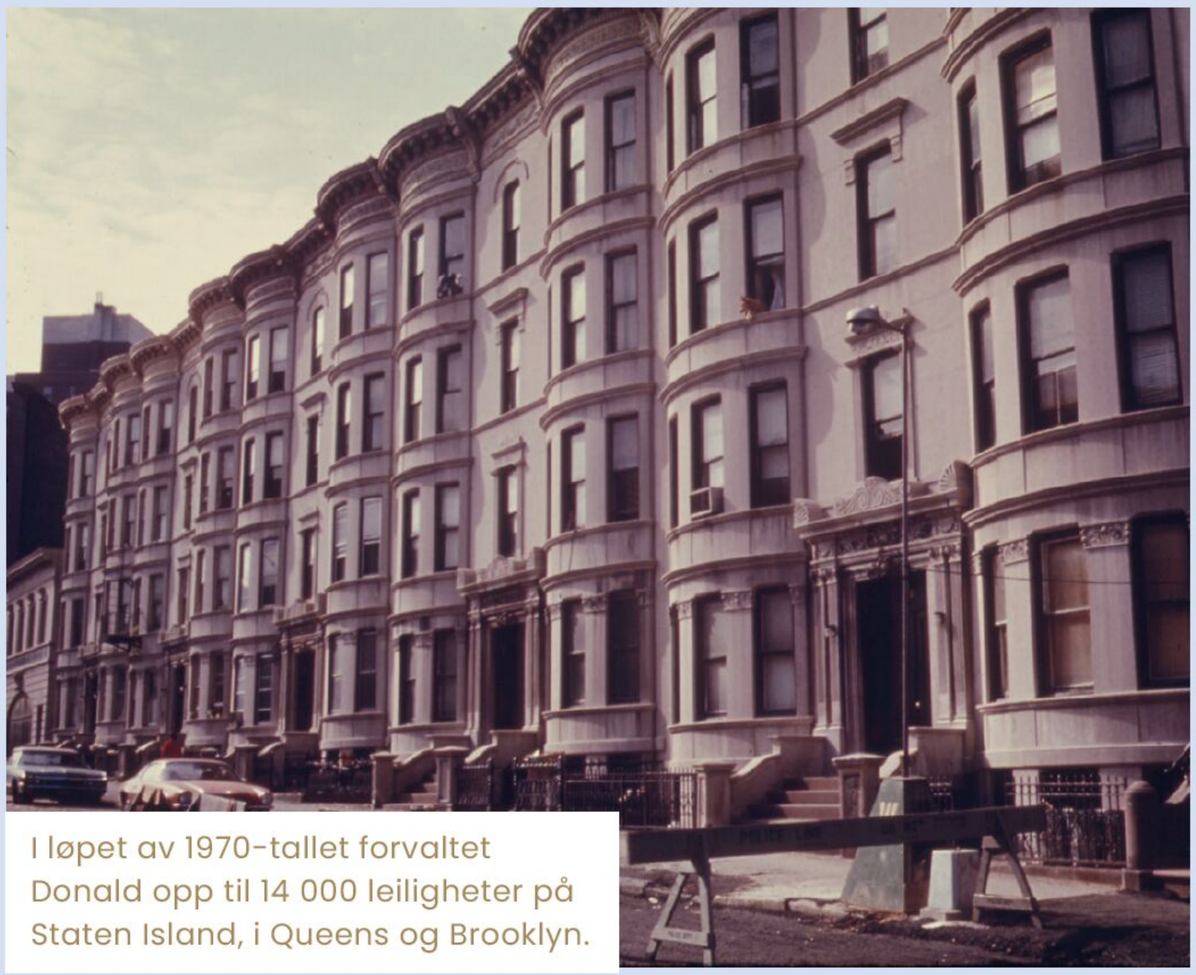

DET VAR TYDELIG AT TRUMP SÅ PÅ NEW YORK SOM SIN EGEN LEKEPLASS.

Fra første stund var det tydelig at Trump så på New York som sin egen lekeplass, og at han hadde til hensikt å erobre dette tøffe eiendomsmarkedet. Hans første store oppkjøp var det gamle og slitte Commodore Hotel, som lå på hjørnet av East 42nd Street og Lexington Avenue, ett kvartal fra Chrysler Building – et symbol på dekadent New York-arkitektur. En totalrenovering forvandlet denne falmede skyskraperen på Manhattan til en skinnende glassmonolitt, den første av flere som snart skulle bli prydet med Trump-navnet.

Tidlig i 1979 kjøpte Donald Bonwit Tellers flaggskipbutikk på østsiden av Fifth Avenue. Han hadde ønsket seg stedet i mange år, og tok jevnlig kontakt med eierne for å få til et salg. Han fikk ønsket sitt oppfylt og rev straks den eksisterende bygningen, noe som skapte en viss bestyrtelse over tapet av et så arkitektonisk viktig byggverk. Bonwit Tellers tolvetasjers stolthet, som ble åpnet i oktober 1929, var et strålende eksempel på art deco-design. Fortsatt, fire tiår senere, er det mange som synes det var en dårlig idé å erstatte bygningen med det modernistiske, glasstunge 58-etasjers Trump Tower. Enda verre ble det da flere av art deco-relieffene som stolt hadde prydet Bonwit Teller-bygningen, ble ødelagt. Disse kunstverkene

I løpet av 1970-tallet forvaltet Donald opp til 14 000 leiligheter på Staten Island, i Queens og Brooklyn.

Bilde: Danny Lyon, Wikimedia Commons

Commodore Hotel, nå Grand Hyatt, var et av Donalds første store oppkjøp.

Tiffany Co. Bygningen er nabo til Trump Tower på 5th Avenue, som Donald kjøpte luftrettighetene over.

Bilder: Getty

var ment for bevaring i Metropolitan Museum of Art, men ble skadet i den forhastede rivningsprosessen.

Det oppsto kontroverser rundt byggingen av Trump Tower, noe som skulle bli en gjennomgangsmelodi for fremtidige Trump-prosjekter. Det kom påstander om bruk av hundrevis av dårlig betalte illegale polske arbeidsinnvandrere. Det resulterte i en 16 år lang rettssak, som til slutt ble avgjort i Trumps favør i 1999.

Prosjektet ble avsluttet i 1982, nesten 100 millioner dollar over budsjett. Trump var imidlertid overbevist om at skyskraperens beliggenhet ville lønne seg. En av naboene var hovedbutikken til det store juvelhuset Tiffany & Co., så han var i godt selskap i et ettertraktet område av Midtown Manhattan. Trump ville ikke bli forbigått, så han kjøpte like så godt rettighetene til lufta over Tiffany-bygningen for å forhindre enhver fremtidig utvikling av området som kunne føre til et høyere tårn. En rekke høyprofilerte leietakere, deriblant regissøren Steven Spielberg og skuespilleren Sophia Loren, oppveide raskt byggekostnadene. Flere tårn fulgte, blant annet Trump International Tower i Chicago – det nest høyeste hotellet i byen – som i 2010 ble kåret til den beste hotellbygningen i en storby i Nord-Amerika.

1980-tallet var en tid med spennende ekspansjon for Trump. Det førte til utrolig mye forskjellig som han kunne legge til i forretningsporteføljen sin. Etter byggingen av Trump Tower og den vellykkede renoveringen av Wollman Rink i Central Park, som han klarte å få flere hundre tusen dollar under budsjett, var det på tide for Trump å sikte enda høyere. En av hans minst kjente investeringer, men kanskje en av hans mest ambisiøse, var lanseringen av sitt eget flyselskap.

Wollman Rink i Central Park, som Donald lyktes med å gjøre lønnsom på 1980-tallet.

DET VERSTE DU KAN GJØRE I EN AVTALE ER Å VIRKE DESPERAT ETTER Å FÅ DEN I HAVN. DET FÅR DEN ANDRE TIL Å LUKTE BLOD, OG DA ER DU DØD.

DONALD TRUMP

Bilde: Getty

HUGHES

I mangel av pålitelige forbindelser for høyhastighetstog oppover østkysten av USA hadde fly lenge vært en populær løsning. Markedet for svært hyppige flyvninger var lønnsomt, og etter at Eastern Airlines fikk økonomiske problemer som følge av en bitter streik, ble selskapets pendlerrute lagt ut for salg. Trump følte at det ville passe inn i hans øvrige virksomheter innen eiendom og feriesteder. Dermed kjøpte han flyselskapet for 365 millioner dollar, arvet 22 Boeing 727-100/-200-fly, og Trump Shuttle var født.

For å «trumpifisere» flyene sine investerte Donald store summer i å installere luksuriøse kabinfunksjoner og glitrende utsmykninger i håp om å differensiere produktet sitt fra konkurrentene. Den 8. juni 1989 begynte Trump Shuttle å fly hver time mellom flyplassene Boston, Washington Regan og New York LaGuardia. Trump var raskt ute med å selge illusjonen om glamour, og hevdet at Trump Shuttle, i tillegg til å ha den tidligste flyvningen fra LaGuardia, var «det mest vellykkede», og at han mente at det «hadde bedre service enn noen andre».

Over natten hadde Trump nesten halvparten av markedet for pendleravganger på østkysten, noe som var en av begrunnelsene for den høye prisen han hadde betalt for Eastern Airlines. Men til tross for at punktlighet var et av flyselskapets viktigste salgsargumenter, ble den aller første avgangen fra New York til Washington rammet av forsinkelser på grunn av dårlig vær – et forvarsel om hva som ville komme.

En rekke konflikter i Midtøsten tvang frem betydelige økninger i drivstoffprisene. Kombinert med en nedgang i antall reisende som følge av økonomisk nedgang, skapte det det verst tenkelige scenarioet for ethvert flyselskaps forretningsmodell. Tapene ballet raskt på seg, og etter manglende tilbakebetaling av banklån ble Trump Shuttle solgt til USAir. Våren 1992 opphørte merkevaren å eksistere, og det ble senere rapportert at virksomheten aldri klarte å gå med overskudd.

Trump Shuttle var ikke den eneste mislykkede virksomheten Donald hadde investert i, og det ser ut til at konkursspøkelset pustet ham i nakken uten at han noengang inrrømte det, snarere tvert imot. Selv om Trump aldri har begjært seg selv personlig konkurs, har flere av hans virksomheter gjort det, i noen tilfeller flere ganger. Trump Entertainment Resorts, som ble grunnlagt som Trump Hotels and Casino Resorts i 1995, har for eksempel søkt om konkursbeskyttelse i henhold til amerikansk lov minst tre ganger i løpet av sin historie, nærmere bestemt i 2004, 2009 og 2014. Selskapet begynte med å kjøpe flere fornøyelseseiendommer

Et dårlig varsel: En Boeing 727 fra Trump Shuttle etter en nødlanding i Boston, 15. august 1989.

Bilder: Getty

Donald lanserer nettstedet GoTrump.com, et luksuriøst reisebyrå, 24. januar 2006.

Donald markerer lanseringen av flyselskapet Trump Shuttle på Plaza Hotel i juni 1989.

E TRUMP

Trump lanserte sitt eget kortlivede vodka-merke i 2006. Det ble lagt ned i 2011.

Bilder: Getty

langs Atlantic City Boardwalk i New Jersey på begynnelsen av 1980-tallet. Det første hotellet som gjenåpnet var Trump Plaza Hotel and Casino, etterfulgt av Atlantic City Hilton Hotel and Casino, som senere ble til Trump's Castle Hotel Casino.

På begynnelsen av 2000-tallet hadde Trump Hotels and Casino Resorts fått økonomiske utfordringer og var tynget av gjeld. Selskapet begjærte seg selv konkurs i desember 2004, og Donald bagatelliserte situasjonen i kjent stil og kalte det «bare en formalitet». Selskapet ble deretter omdannet til Trump Entertainment Resorts, og Donald trakk seg tilbake fra den daglige ledelsen av driften. I 2009 hadde selskapet opparbeidet seg en gjeld på over en milliard amerikanske dollar og måtte gå inn i forhandlinger om en redningsaksjon. De neste årene ble Trump Marina solgt for å skaffe penger, og etter konkursen i 2014 ble Trump Plaza stengt.

Mange andre forretningsforetak Trump har kastet seg ut i gjennom tiårene, har langt fra vært noen suksess. I 2006 lanserte han sitt eget vodkamerke, men dette ble aldri en del av den amerikanske lisenshandelen slik han hadde håpet. Denne virksomheten ble lagt ned i 2011. Trump Steaks ble åpnet i 2007, men varte bare i fem år før den ble lagt ned fordi det ikke oppfylte hygienekravene. Trump prøvde seg også i luksusreisebransjen med lanseringen av det kortlivede GoTrump.com i 2006. Med slagordet «The art of the travel deal», som refererte til

Donald prøvesmaker produktet sitt under lanseringen av Trump Steaks i New York, 2007.

HAN VAR SELV EN STOR KJENDIS OG BLE OFTE SETT SAMMEN MED ET BREDT SPEKTER AV ANDRE KJENDISER.

Donalds selvbiografi, skulle denne satsingen tiltrekke seg velstående turister. Men selv Henry Harteveldt, den tidligere markedsdirektøren for Trump Shuttle, omtalte nettstedet som et jåleprosjekt og sådde tvil om virksomhetens levedyktighet. Denne tvilen viste seg å være berettiget, og nettstedet ble lagt ned året etter.

Gjennom hele sin forretningskarriere har Trump følt på vekten av tapene i hvert av selskapene sine. Da har han utnyttet sin evne til å skape et inntrykk av suksess, slik at andre blir oppmuntret til å investere i merkevaren hans i tøffe tider. Han har også i svært stor grad brukt sin lovlige rett til å begjære konkurser etter såkalt kapittel 11 i amerikansk lov. Det har gjort det mulig for de kriserammede selskapene å fortsette driften mens Trump har forhandlet frem støtteavtaler. I 2011 ble han sitert på følgende: «Jeg leker med konkurslovene», og beskrev retningslinjene som «veldig bra for meg».

Ved flere anledninger har det blitt stilt spørsmål ved Trumps lovtolkning. Det har skapt bråk og ført ham ut i – til tider svært offentlige – disputter med amerikanske myndigheter. Privatlivet hans har imidlertid ofte vist seg å være minst like dramatisk. Hans tre ekteskap har alle fått mye oppmerksomhet, men ikke alltid i positiv forstand. Mens underholdningsvirksomheten hans skjøt fart, var han allerede en stor kjendis selv og ble ofte sett sammen med et bredt spekter av andre kjendiser. Mens han var gift med sin første kone, Ivana, skal han ha hatt en affære med

Bilder: Getty

Trump Taj Mahal, som i dag er kjent som Hard Rock Hotel & Casino Atlantic City, åpnet i april 1990 og ble markedsført som «verdens åttende underverk».

skuespilleren og modellen Marla Maples. Paret hadde møttes første gang i 1984. Etter skilsmissen fra Ivana i 1990 innledet Donald og Marla et mye omtalt forhold. De fikk datteren Tiffany i oktober 1993, og Donald fridde senere i desember samme år. Paret giftet seg 20. desember på Plaza Hotel på Manhattan. Navnet Tiffany er direkte knyttet til Trumps besettelse av den ettertraktede tomten på Fifth Avenue, like ved der han bygde Trump Tower.

Trump ser kanskje ikke ut til å vise en sentimental side offentlig, men Marla rapporterte senere at hans beslutning om å fri til henne hadde en alvorlig foranledning. I desember 1993 på Long Island Rail Road, et tog i New York, skjedde det en masseskyting der seks mennesker ble drept. Marla mente at hendelsen ansporet Trump til å revurdere retningen på livet sitt og sikre forholdet deres. Han skal ha sagt: «Jeg tenkte at livet er kort, og jeg vil gjøre dette nå.» Dette skurrer med ryktene om at Trump, da han fikk vite at Marla var gravid med Tiffany, skal ha spurt: «Hva skal vi gjøre med dette?» Et spørsmål mange mener var et forslag om at hun burde avbryte svangerskapet. Trump benektet dette hardnakket.

De første tre årene av ekteskapet virket lykkelige, men i 1996 skjedde det et skifte i tonen da Trump avskjediget sin livvakt, Spencer Wagner. Det i seg selv burde ikke ha noe med ekteskapets tilstand å gjøre. Men det ble sagt at Wagner hadde blitt oppdaget sammen med Marla i en kompromitterende situasjon i et vakttårn for livreddere på en tom strand i Mar-a-Lago en grytidlig morgen. Marla og Trump benektet begge at de hadde et forhold, og det samme gjorde Wagner, hvis livvaktvirksomhet gikk konkurs som følge av skandalen. Wagners ekskone, Mary Miller, avslørte at han ble «knust» av beskyldningene om et slikt overtramp. Hans forklaring var at Marla var en utfordrende klient å kontrollere. Ekskona Miller tror ikke at det var noe forhold, til tross for at hun hevdet at Marla – ifølge Wagner – «prøvde å trekke ham inn på et soverom i huset». Wagner døde av en overdose i 2012; han kom seg angivelig aldri helt etter den offentlige skandalen.

Uansett om det faktisk hadde vært en affære mellom Marla og Wagner eller ikke, skulle forholdet

PARET BLE SEPARERT I MAI 1997 OG BLE SKILT I JUNI 1999.

hennes til Trump snart ta slutt. Paret separerte seg i mai 1997 og ble skilt i juni 1999. Til tross for dette svært offentlige samlivsbruddet ser det ut til at Trumps barn fra hvert av ekteskapene har et godt forhold til hverandre. Ivanka hjalp Tiffany med å få praksisplass i motemagasinet *Vogue* i 2011, og i hvert fall utad fremstår de to som nære søstre som navigerer i berømmelsen som følger med det å være døtre til en av verdens mest gjenkjennelige menn.

Trumps tredje ekteskap, denne gangen med den slovensk-amerikanske modellen Melanija Knavs i 2005, skulle vise seg å bli annerledes, ikke bare med tanke på det offentlige imaget som er nødvendig for å skape et inntrykk av stabilitet som forventes av en høyprofilert forretningsmann. «The Don» hadde planer om å ta navnet sitt helt til topps i det amerikanske politiske sjiktet. Han siktet seg inn på Det ovale kontor, og Melania skulle bli hans førstedame. Men lenge før han noen gang ble sett bak en talerstol med presidentens emblem, skulle Trump bli en TV-personlighet av en annen type, i et miljø der han følte seg mest hjemme – styrerommet.

Bilder: Getty

Donald og Marla giftet seg på Plaza Hotel i desember 1993 foran mer enn tusen gjester.

Forholdet mellom Donald og Marla Maples ble tett fulgt av pressen.

KAPITTEL TRE

YOU'RE FIRED!

LENGE FØR HAN STILTE TIL VALG, VAR TRUMP VANT TIL Å BESTEMME I STYREROMMET PÅ RALITY-TV, SKRIVE BESTSELGERE OG TIL OG MED VÆRE MED I EN R&B-VIDEO ...

R U M P

UMP ORGANIZATION

Bilde: Getty

I motsetning til de fleste nyvalgte presidenter – faktisk i motsetning til alle unntatt Ronald Reagan – var Trump godt kjent for allmennheten lenge før han ble valgt til president i 2016. Dette skyldes at han hadde opptrådt på TV og film i tre tiår, ofte i hemmelige «cameo»-roller, men også gjennom å promotere sine bøker og virksomheter.

Som bevis kan du se CBS News' dekning av presidentens innsettelse, der de viser det som antas å være Trumps første TV-intervju – en samtale med *60 Minutes'* programleder Mike Wallace i 1985. Da Wallace spør Trump: «Du er i slutten av 30-årene. Du har minst 40 år igjen å leve. Hva skal du gjøre?», svarer den fremtidige 45. presidenten: «Ikke politikk … det finnes svært få virkelig dyktige mennesker, og de må gå inn i politikken.»

Akkurat som han sa, valgte Trump å profilere seg i offentligheten på andre måter, først og fremst ved å gjøre komiske cameo-opptredener i TV-serier som *The Jeffersons* (1985) og *I'll Take Manhattan* (87). Kort tid etter etablerte han en lukrativ nisje som forfatter. I 1987 kom boka *The Art of the Deal* fra 1987 – som han står som medforfatter av, men som egentlig er skrevet i sin helhet av hans skyggeforfatter Tony Schwartz. Den ble en braksuksess både i og utenfor forretningsverdenen. Den toppet *New York Times* bestselgerliste og ble liggende på listen i 48 uker. Trump hadde deretter en liten rolle i en undermåls film fra 1989, *Ghosts Can't Do It*, og mottok en Golden Raspberry-pris for innsatsen. Samme år var han med i musikkvideoen til R&B-sangeren Bobby Browns singel «On Our Own». Han gjorde til og med en surrealistisk opptreden i det britiske sportsprogrammet *Saint and Greavsie* i 1991, der han trakk lagene til femte runde i Rumbelows Football League Cup det året (seriøst – det ligger på YouTube).

Trumps rolle i *Hjemme alene 2: Forlatt i New York* fra 1992 er den han huskes best for. Ikke fordi han er på skjermen så lenge – han får omtrent ti sekunder der han peker retningen i en hotellobby for den bortkomne guttungen i Macaulay Culkins skikkelse – men fordi filmen ble en så stor suksess. Gjesteopptredenen ble en betydelig suksess for Trump når det gjaldt markedsføring, ettersom han fikk vist seg for millioner av seere. Trump red videre på bølgen ved å opptre i en rekke film- og TV-opptredener resten av 90-tallet.

Smårollene var ofte komiske og spilte vanligvis på hans image som hjerteløs kapitalist, enten det var som en far som sier: «Du er den beste sønnen man kan få for penger» (*The Little Rascals, 1994*), en husgjest som sukker: «Alle gir meg skylden for allting» (*The Fresh Prince of Bel-Air, også 1994)*, en pokerspiller som ikke er villig til å risikere en mynt (*Suddenly Susan, 1997*) eller rett og slett en skikkelse i New Yorks sosietet (*Sex and the City, 1999*).

Trumps navn fortsatte å dukke opp i bøker som *Trump: Surviving at the Top* (1990), *Trump: The Art of the Comeback* (1997) og *The America We Deserve* (2000), der han i den siste skiftet fokus fra forretningslivet til et bredere samfunnsperspektiv. Han ble også en fast gjest i radioprogrammet til den politisk ukorrekte programlederen Howard Stern, særlig fra 1997 til 2005. Han opptrådte – vel å merke i ikke-seksuelle scener – i *Playboys* videosamlinger som ble utgitt mellom 1994 og 2001. Man kunne til og med se Trump på skjermen mellom showene, der han dukket opp i reklamer for Pizza Hut og McDonald's, i tillegg til Pepsi, Macy's, Oreos og mange andre selskaper.

2000-tallet var tiåret da varemerket Trump virkelig ble spredt i mediene, først og fremst takket være cameoroller i *Zoolander* (2001), *Two Weeks Notice* (2002) og – tro det eller ei – *Da Ali*

HAN FÅR OMTRENT TI SEKUNDER DER HAN PEKER MACAULAY CULKIN PÅ RETT VEI I EN HOTELLOBBY.

Bilder: Getty

Trump avbildet i en cameorolle i CBS' TV-miniserie *I'll Take Manhattan* sammen med Valerie Bertinelli, kona til gitaristen Eddie Van Halen i 1987.

Trump sammen med journalisten Barbara Walters i et privat helikopter under innspillingen av ABC News' TV-serie *20/20* fra 1987.

G Show (2003). Sistnevnte var et eksempel på ren komedie, der tittelfiguren forsøkte å selge sin idé om «ishansker» til en avvisende Trump. Men latteren stilnet senere samme år med lanseringen av det programkonseptet han alltid vil være mest kjent for: NBCs *The Apprentice*.

Du er ganske sikkert kjent med dette programmet og hvordan det fungerer, enten det er originalen som Trump ledet og presenterte frem til 2015, eller fra den britiske ekvivalenten, som ble lansert i 2005 og fortsatt ledes av lord Alan Sugar. En norsk versjon kalt *Kandidaten* ble sendt på TVNorge, med måtelig suksess. Deltakerne deltar i programmet med intensjon om enten å jobbe for programlederen eller å inngå et forretningspartnerskap med

På slutten av 1980-tallet var Trump en gjenganger på alle talkshow. Her er han i et intervju med programlederen David Letterman 22. desember 1987.

I 1992 spilte Trump sammen med hovedrolle-innehaveren Susan Lucci i Disneys *All My Children*, en såpeserie som gikk fra 1970 til 2011.

Trump prater med skuespilleren Michael Douglas på et arrangement i regi av Children of Chernobyl Relief Fund. Trump gjorde en cameo i Douglas-filmen *Wall Street fra 2010: Money Never Sleeps.*

Bilder: Getty

ham, og de får en rekke oppgaver de skal utføre for å tjene penger. Hver uke blir et medlem av teamet med lavest poengsum kastet ut av programmet etter det karakteristiske «You're fired!» (Du har sparken), helt til det bare er én igjen. Det er en svært severdig opplevelse, med høye seertall, mest fordi man ikke kan la være å fnyse av deltakernes latterlige arroganse og selvhøytidelighet, samt deres manglende evne til å utføre enkle oppgaver.

Både de amerikanske og britiske programmene var en idé fra den britiske TV-produsenten Mark Burnett. Han fikk Trump med på laget mot en co-produksjonskreditering og et symbolsk honorar på 50 000 dollar per episode. Da *The Apprentice* ble en suksess, begynte Trump imidlertid å tjene mye mer, og *New York Times* beregnet i 2020 at han til slutt tjente 427 millioner dollar på de 11 årene og 14 sesongene han var programleder – 197 millioner dollar fra direkte lønn og ytterligere 230 millioner dollar fra *Apprentice*-relatert virksomhet.

Dramatikken på skjermen spredte seg snart. En rådgiver på *The Apprentice* ved navn Carolyn Kepcher var nestleder og daglig leder for Trump National Golf Club, og hun ble selv berømt takket være sin tid på skjermen. Men da hun fikk sparken både fra programmet og Trumps organisasjoner – med bare et kaldt «Jeg ønsker henne alt godt» som offentlig forklaring – skapte det umiddelbart store overskrifter. Trumps sønner Eric og Donald jr. tok snart Kepchers plass, i hvert fall i TV-showet. Hans kone Melania dukket også opp fra tid til annen for å promotere sine motekolleksjoner og kosmetikk, og datteren Ivanka gjorde det samme.

To spinoff-serier dukket behørig opp: *The Celebrity Apprentice* (2008) og *The Ultimate Merger* (2010). I førstnevnte konkurrerte kjente personligheter om å samle inn penger til veldedighet, mens deltakerne i sistnevnte konkurrerte om å gå på date med en tidligere

Trump håndhilser på Will Smith, The Fresh Prince of Bel-Air, under innspillingen av serien med samme navn.

Bilde: Getty

JAY LENO OG FOLKENE HANS RINGER MEG HELE TIDEN FOR Å FÅ MEG MED I PROGRAMMET HANS. SVARET MITT ER ALLTID NEI FORDI SHOWET HANS SUGER. DE ELSKER SEERTALLENE MINE!

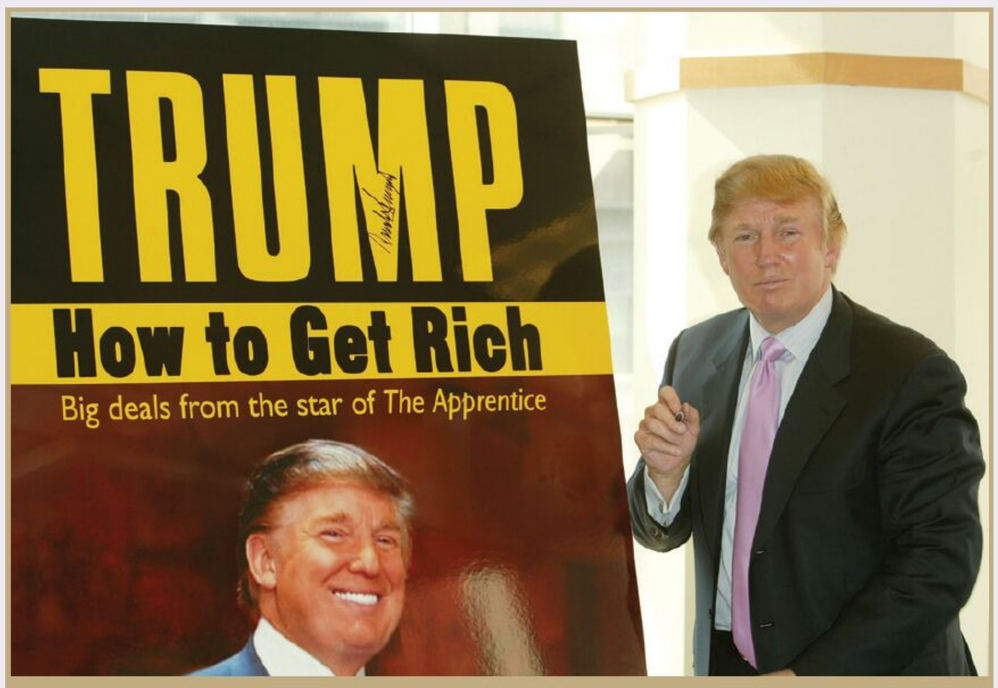
DONALD TRUMP

politisk konsulent ved navn Omarosa Onee Newman, som hadde vært med i den første sesongen av *The Apprentice*. En tredje spinoff med tittelen *The Apprentice: Martha Stewart* ble ledet av livsstilsguruen i 2005.

The Apprentice tok slutt, i hvert fall for Trump, i 2015: NBC ga ham sparken etter at han hadde uttalt seg om meksikanske innvandrere i forbindelse med kunngjøringen om at han stilte som kandidat til Det hvite hus. Den tidligere California-guvernøren Arnold Schwarzenegger var programleder for en ny sesong i 2017, et kortvarig prosjekt til tross for den østerrikske brandens karisma på skjermen.

Det ble rapportert at produsent Burnett fortsatte å pitche *Apprentice*-relaterte ideer til Trump etter at han ble valgt til president, inkludert et show som skal ha fått navnet *The Apprentice: White House*. Tanken var at showet skulle finne sted etter at Trump ble erstattet i embetet, og ikke mens han var sittende statsoverhode. Ideen har imidlertid aldri blitt realisert.

Mellom innspillingene av episoder av *The Apprentice* gjorde Trump en og annen

Trump poserer for kameraene etter å ha signert en plakat med forsiden av sin nye bok. New York, 2004.

cameorolle i film og TV, noe som gjorde navnet og ansiktet synonymt med virksomheten hans. Han dukket opp på Saturday Night Live i 2004, på *I gode og onde dager* i 2005, og i et par virkelig uventede wrestling-relaterte show – *WWE Raw* og *WrestleMania 23* – i 2007 og 2009. I førstnevnte show spilte han i en sketsj der han «kjøpte» wrestling-merkevaren; i sistnevnte annonserte han en parodisk «Battle of the Billionaires»-kamp

Posterboy: Et reklamebanner for *The Apprentice* henger ved inngangen til Trump Tower, 2004.

Bilder: Getty

Sammen med Melania og en ung fan på en fest for *The Apprentice* i West Hollywood i California, 26. februar 2004.

Tipp topp, tommel opp: Vinneren Bill Rancic poserer sammen med Trump på *The Apprentices* finalefest i Trump Tower, 15. april 2004.

Bilder: Getty

med wrestling-mogulen Vince McMahon.

Ingenting av dette skulle tas på alvor, og alt sammen var svært underholdende pute-TV, men Trump seilte uanfektet gjennom det. Han gikk med på å bli grillet i Comedy Central Roast i 2011. Samme år var han programleder for en Discovery Channel-dokumentar kalt «What's America Worth?». Året etter spilte han sin *Apprentice* -karakter i en episode av *Top Gear* der de bilglade programlederne pitchet en forretningsidé for ham.

Mellom 2004 og 2008 var han i tillegg programleder for et radioprogram kalt *Trumped!*, og han var kommentator på Fox' nyhetsprogram *Fox & Friends* fra 2011 til presidentvalgkampen hans startet fire år senere. Ta gjerne en titt på hans cameo i filmen *Wall Street: Money Never Sleeps* fra 2010: Scenen der han og hans fiktive motpart Gordon Gekko, spilt av Michael Douglas, prater i barbersalongen om forretningsplaner, er merkelig overbevisende.

I mellomtiden fortsatte bøkene å komme. Trump skrev ytterligere 15 bøker mellom 2004 og

INGENTING AV DETTE SKULLE TAS PÅ ALVOR. DET VAR SVÆRT UNDERHOLDENDE PUTE-TV.

2015, da presidentvalget begynte å kreve mer tid. Bøkene varierte fra det enkle (*Slik blir man rik*, 2004; *Think Big and Kick Ass*, 2007) til det surrealistiske (en roman med tittelen *Trump Tower* som ble skyggeforfattet av Jeffrey Robinson i 2011), men alle handlet om én ting: å tjene penger. Av disse synes den mest aktuelle å være *How to Build a Fortune,* og *The Best Real Estate Advice I Ever Received: 100*

Tar kaka (fra venstre): Rick Hilton, (ukjent), Mark Burnett, Conrad Hilton, Donald og Melania Trump og Kathy Hilton deltar på en fest for *The Apprentice* i Holmby Hills i California i 2004.

Bilde: Alamy

Top Experts Share Their Strategies, begge fra 2006, selv om sportsinteresserte også kan ha nytte av *The Best Golf Advice I Ever Received* (2005).

Legg merke til at Trump så ut til å være opptatt av lederskap allerede i 2011, da han utga boken *Time To Get Tough: Making America #1 Again*, en ambisjon som fire år senere ble ble forsterket med en ny bok som het *Crippled America: How to Make America Great Again*. I etterpåklokskapens lys kan man kanskje si at Trump tilbrakte tretti år med å eksponere seg selv i alle ovennevnte medier, kanskje med én ting i tankene: å bli en lett gjenkjennelig og dermed mer valgbar skikkelse.

Du vet at et program har slått an i USA når *Saturday Night Live* parodierer det. Fra venstre: Amy Poehler, Lorne Michaels, Jimmy Fallon, Finesse Mitchell og Trump.

TRUMP SÅ UT TIL Å HA LEDERSKAP I TANKENE I 2011 MED SIN BOK *TIME TO GET TOUGH: MAKING AMERICA #1 AGAIN.*

Trump og hans datter Ivanka dømmer *Celebrity Apprentice* i 2010: vil de ansette eller sparke?

Bilder: Getty

Celebrity Apprentice All Stars' pressearrangementet i 2012, med Trump, hans sønner Eric og Donald jr. og Gary Busey fra filmen *Point Break*, merkelig nok.

Arnold Schwarzenegger, som her er i ferd med å erstatte Trump på *The Apprentice* i 2017, holder en tale i San Francisco som inneholder noen velrettede kilevinker til hans forgjenger i styrerommet.

KAPITTEL FIRE

SJOKK FOR SYSTEMET

TRUMPS TURBULENTE VEI TIL DET OVALE KONTOR SKAPTE FURORE OG DELTE USA I TO LEIRE.

Bilde: Getty

Den 19. mars 2000 sendte den populære, satiriske animasjonsserien *The Simpsons* en episode med tittelen «Bart to the Future» i seriens ellevte sesong. I episoden ble et fremtidig USA skildret med Donald Trump som president. På den tiden var dette hovedsakelig en spøk, der (president) Lisa Simpsons karakter bemerket: «Vi har arvet litt av en budsjettkrise fra president Trump.» Tekstforfatteren av episoden, Dan Greaney, uttalte imidlertid senere at beslutningen om å bruke dette aspektet i historien var «en advarsel til Amerika», og at det, til tross for den komiske tilnærmingen, «ble valgt fordi det spilte på visjonen vår om at Amerika var i ferd med å gå fra forstanden». Femten år senere skulle Lisas replikk i tegneserien bli sett på som ganske profetisk av mange fans av serien.

Ideen om Donald Trump som president var imidlertid ikke helt ny. Allerede i 1988 ble Trumps navn nevnt som en potensiell kandidat til embetet, en trend som ble et fast innslag i flere valg senere. I 1987 lanserte Mike Dunbar, en politisk organisator, Trump som et alternativ til presidentkandidatene i 1988. Trump var demokrat på den tiden, men Dunbar hadde foreslått at han skulle holde en tale på en republikansk kandidatkonferanse i New Hampshire. Trump takket ja, og senere samme år registrerte han seg på nytt som medlem av Det republikanske partiet.

Fra det først ble antydet at han var en mulig presidentkandidat og frem til den offisielle kunngjøringen av valgkampen i 2016, var Trumps partilojalitet vaklende. På slutten av 1999 erklærte han seg selv som kandidat for Reformpartiet, men i 2001 var han tilbake i Demokratenes favn, og uttalte: «I mange tilfeller identifiserer jeg meg nok mer som demokrat», og «Det virker bare som om økonomien går bedre under Demokratene enn under Republikanerne». Han uttrykte også offentlig støtte til sin senere rival Hillary Clinton: «Hillary har alltid omgitt seg med veldig gode folk. Jeg tror Hillary ville gjort en god jobb.» I september 2009 var Trump imidlertid igjen medlem av Det republikanske partiet, men i desember 2011 tok han avstand fra det igjen, for så å vende tilbake til Republikanerne i 2012.

Allerede i 2010 ble det spekulert i om Trump ville stille til valg i 2012. Det ble angivelig holdt en meningsmåling blant innbyggerne i New Hampshire om folkets holdning til Trump. Den bidro

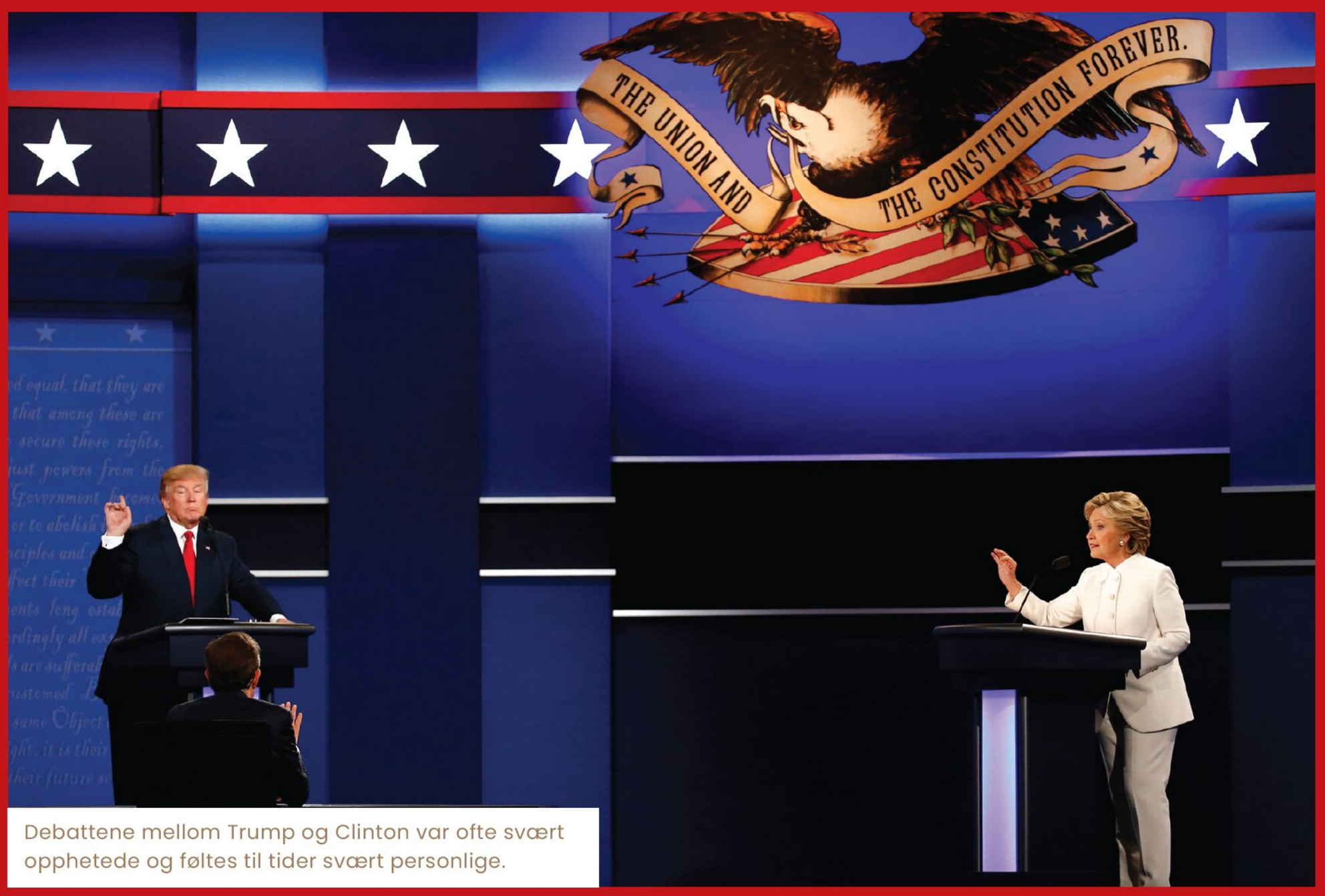

Protester ble holdt over hele verden etter Trumps vellykkede presidentkampanje.

Bilder: Getty

Trumps lederstil og politiske fokus sto i sterk kontrast til den avtroppende president Obamas.

Debattene mellom Trump og Clinton var ofte svært opphetede og føltes til tider svært personlige.

Demokratenes kandidat Hillary Clinton hadde allerede betydelig politisk erfaring – en åpenbar fordel i forhold til Trump.

Bilder: Getty

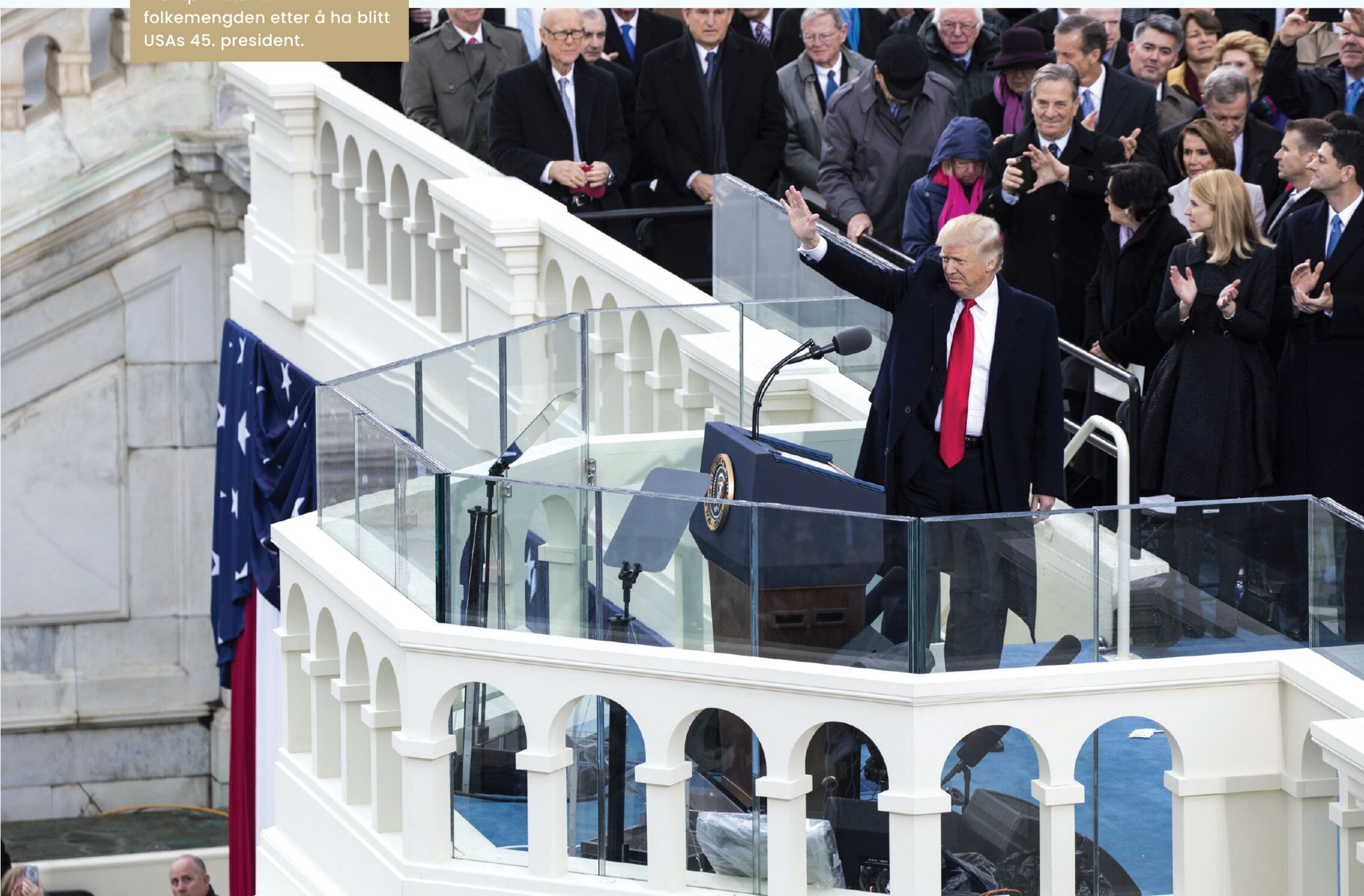
til å sette ytterligere fyr på debatten i media, ikke minst på grunn av mystikken rundt hvem som hadde utført målingen. Trump avviste påstandene om at han sto bak den: «Jeg har aldri hørt om denne meningsmålingen, men jeg er spent på å finne ut hva den sier. Jeg kjenner ikke til en meningsmåling som er foretatt i New Hampshire.» Han bemerket at han ikke hadde til hensikt å stille som republikansk kandidat, men fortsatte med å si at «noen må gjøre noe, ellers kommer ikke dette landet til å være et veldig flott land mye lenger», noe som var en forsmak på slagordet han ville bruke i kampanjen sin i 2016.

Den 16. juni 2015, etter mer enn to tiår med å flørte med tanken på en politisk karriere, kom endelig dagen da Trump offisielt kunngjorde at han hadde til hensikt å stille til valg. Dette ble gjort på typisk trumpsk vis, ved at han gikk ned en gyllen rulletrapp i Trump Tower til ventende presse og tilskuere. Det nå beryktede øyeblikket – i kritikernes øyne – satte allerede tonen for Trumps presidentskap. «Wow. Woah. Det er litt av en gruppe mennesker. Tusenvis!» strålte han med et snev av overdrivelse da han gikk opp på scenen. De som var til stede, rapporterte senere at det virkelige antallet var nærmere noen hundre.

Denne lemfeldige omgangen med sannheten var imidlertid ikke det som gjorde 16. juni til en kontroversiell start for Trump-kampanjen. Det var snarere talen Trump deretter holdt, som umiddelbart skapte splid. Den lente seg tungt på å fremheve problemene med innvandring til USA, særlig fra Mexico, som Trump beskrev slik: «De sender folk som har mange problemer, og de tar med seg disse problemene … De tar med seg narkotika. De tar med seg kriminalitet. De er voldtektsmenn.»

Reaksjonene var med rette blandede. I mange år hadde det blitt satt spørsmålstegn ved Trumps synspunkter, og han la ikke skjul på at han var negativ til president Barack Obama. Trumps kunngjøringstale virket for radikal selv for noen av hans tilhengere og republikanske partifeller. Det republikanske partiet hadde i lengre tid forsøkt å appellere sterkere til latinamerikanske velgere, som var den største minoriteten i landet og som i

Trump vinker til folkemengden etter å ha blitt USAs 45. president.

Bilder: Getty

4 MORE YEARS
MAGA
TEXT TRUMP TO 88022
4 MORE YEARS!
PROMISES KEPT
MAKE AMERICA GREAT AGAIN
TRUMP
2020

overveldende grad var demokrater. Charlotte Alter, en journalist som deltok på arrangementet på Fifth Avenue, sa senere: «Jeg tror ikke noen gikk fra den kunngjøringstalen og tenkte at han kom til å bli den neste presidenten.»

Kort tid etter kunngjøringen i juni deltok Trump på valgmøter i California, Arizona og Nevada. Han planla til og med å besøke den meksikanske grensen, og hevdet at han utsatte seg selv for «stor fare». Til tross for dette og sine tidligere uttalelser insisterte Trump på at han hadde et «godt forhold» til de latinamerikanske miljøene. Dette grensebesøket skjedde imidlertid aldri, ettersom en lokal grensepatruljeforening tok avstand fra arrangementer der Trump deltok.

I en artikkel i *San Francisco Chronicle* uttrykte Mexicos utenriksminister José Antonio Meade Kuribreña sin bekymring for Trumps motiver. Han skrev at Trumps synspunkter var «farget av fordommer, rasisme – eller rett og slett uvitenhet». Han la til at slike synspunkter «ikke hører hjemme i politikken». Selv andre republikanere, deriblant Jeb Bush, som konkurrerte med Trump om partiledervervet, kritiserte ham offentlig for uttalelsene hans og understreket at de ikke gjenspeilte partiets synspunkter som helhet.

Trump fikk imidlertid støtte fra det latinamerikanske miljøet, muligens som følge av løftene hans om å repatriere amerikanske arbeidsplasser i en rekke bransjer. Mens noen møtte Trump på flyplassen i Laredo med skilt med protestparoler, holdt andre plakater til støtte for ham.

Trump selv var ikke helt forpliktet til Republikanerne i valgkampens tidligste fase. Han antydet også muligheten for å stille som uavhengig kandidat. Dette førte til en opphetet ordveksling med andre republikanske primærvalgkandidater, som beskyldte Trump for å «helgardere seg». Da Trump nektet å love å støtte den som ble Republikanernes kandidat hvis det ikke ble ham, uttalte Kentuckys senator Rand Paul at «Trump allerede helgarderer seg fordi han er vant til å kjøpe politikere». Trump kom under økonomisk press på grunn av uttalelsene sine i innvandringsspørsmålet. Flere selskaper kuttet de økonomiske båndene til ham,

JEG TROR IKKE NOEN TRODDE AT HAN KOM TIL Å BLI DEN NESTE PRESIDENTEN.

CHARLOTTE ALTER, TIME MAGAZINE

blant annet Macy's, som kunngjorde at de ikke lenger ville selge Trump-merkede produkter, og Univision, som sluttet å kringkaste den Trump-eide missekonkurransen Miss USA. Trump saksøkte Univision Communications for 500 millioner dollar, og hevdet at dette økonomiske presset var et brudd på hans ytringsfrihet. Saken ble senere løst med et sivilt forlik.

Trump talte lidenskapelig på sine valgmøter i alle faser av valgkampen, fra Manchester i New Hampshire, med bare 300 tilhørere, til Mobile i Alabama, som trakk opp mot 30 000 mennesker. Under en tale i Phoenix Convention Center i Arizona 11. juli 2015 brukte Trump begrepet «den tause majoritet», som tidligere president Richard Nixon lanserte i sin tid. Det gikk ut på at det fantes en stor gruppe mennesker som hadde synspunkter som var i tråd med hans politikk, men som ikke uttrykte disse offentlig. Han oppfordret også sine tilhengere til å hjelpe ham med å «tømme sumpen», også et slagord som kom på folkemunne takket være en tidligere president, Ronald Reagan. Uttrykket, som henspeiler tidligere tiders konkrete tiltak med å drenere vasstrukkent terreng for å redusere spredningen av malariainfeksjoner, brukte Trump i sin retorikk som et bilde på behovet for å renske opp i byråkratiet etter tidligere regjeringer.

Valgkamparrangementer ble kjent for en rekke slagord og kamprop om muren Trump lovet å bygge langs den meksikanske grensen. Dette skapte uunngåelige gnisninger mellom tilhengerne hans og de som protesterte mot hans synspunkter. Trump ble kritisert for å ikke å mane til ikke-voldelighet, men også for tilsynelatende

Bilder: Getty

Trump kunngjør sin intensjon om å stille som presidentkandidat i Trump Tower, 16. juni 2015.

Trump i samtale med Japans statsminister Shinzo Abe under G20-toppmøtet i Osaka i 2019.

å oppfordre til aggresjon ved flere anledninger, i hvert fall sett fra kritikernes ståsted. Han sa blant annet: «Få dem ut, men ikke skad dem» om demonstranter, men på senere valgmøter oppfordret han tilhengerne sine til å «banke dritten ut av» noen tomatkastere, og gikk så langt som å tilby seg å dekke eventuelle advokatutgifter som måtte følge.

Trump sikret seg plassen som Republikanernes presidentkandidat i juli 2016. Etter å ha uttalt gjennom hele primærvalget at systemet for å velge en kandidat var rigget, snudde han raskt: «Dere har hørt meg si at det er et rigget system, men nå sier jeg det ikke lenger fordi jeg vant. Det er sant. Nå bryr jeg meg ikke.»

Trump brukte ikke lang tid før han annonserte Mike Pence som sin visepresidentkandidat, og hentet inn Kellyanne Conway, en erfaren Republikaner-strateg, som kampanjeleder, først og fremst for å få råd om hvordan han kunne appellere sterkere til kvinnelige velgere. Med denne utnevnelsen ble Conway den første kvinnelige republikanske valgkampleder en i historien.

Med teamet hans på plass var Trump-kampanjen i gang. Hans motkandidat, Hillary Clinton, hadde allerede en politisk stamtavle som gjorde henne til en formidabel motstander. Den tidligere presidentfruen tørnet sammen med Trump i den første av tre presidentdebatter den 29. september 2016 på Hofstra University i Hempstead i New York. Etter en hjertelig start, der Clinton valgte å kalle motstanderen Donald, og Trump konstaterte at hun gjerne kunne kalles «Secretary Clinton», ble det raskt en fiendtlig tone. «Du har holdt på med dette i 30 år. Hvorfor tenker du på disse løsningene akkurat nå?» spurte Trump. Da han senere ble presset til å offentliggjøre selvangivelsen sin, sa Trump at han ville gjøre det «når hun offentliggjør de 33 000 e-postene som er slettet», en direkte referanse til e-poster Clinton

Trump på valgkampanjen i begynnelsen av Republikanernes primærvalg.

Bilder: Getty

sendte ved hjelp av en privat server i sin tid som utenriksminister. Clinton svarte med å beskylde Trump for å være dårlig forberedt til debatten. Som svar på hans antydning om at hun «holdt seg hjemme» mens han var ute i på veien og drev valgkamp, sa Clinton: «Jeg tror Donald nettopp kritiserte meg for å forberede meg til denne debatten. Og ja, det gjorde jeg. Og vet du hva annet jeg forberedte meg på? Jeg forberedte meg på å bli president.»

Trump ble stilt til veggs med en rekke av sine uttalelser, og måtte gjenta sin holdning til rase- og politispørsmål. Den rettslige tvisten med justisdepartementet i sin tid, da han ble beskyldt for å kartlegge og diskriminere afroamerikanske leiesøkere til boligblokkene hans, kom tilbake som gufs fra fortiden. Clinton beskyldte ham for å ha «en lang historie med rasistisk atferd».

Under den andre debatten i St. Louis i Missouri gjorde Trump et bemerkelsesverdig forsøk på å appellere til minoritetsvelgere: «Jeg vil gjøre ting som ikke har blitt gjort, blant annet å reparere og gjøre de indre bydelene våre bedre for de afroamerikanske innbyggerne, som er så flotte, og for latinamerikanerne.»

Etter å ha blitt konfrontert med forslaget sitt om å la politiet drive «stop-and-search» på gata, prøvde Trump å forklare hvordan han hadde tenkt å få dette til å fungere: «Vi må få tilbake respekten for politiet. Samtidig må vi ta vare på alle slags folk. Vi trenger lov og orden.»

Debatten i Missouri satte sinnene i kok da et spørsmål om et lydopptak dukket opp, der Trump ble hørt snakke om sine seksuelle utskeielser. Ordstyrer Anderson Cooper konfronterte ham med hans grove – og nedsettende – kommentarer om kvinner. «Du beskrev hvordan du kysset kvinner uten samtykke, og tok dem på kjønnsorganene. Det er seksuelle overgrep. Du skrøt av at du har

Den foreslåtte meksikanske grensemuren har vært et betent tema gjennom hele Trumps presidentperiode.

Bilde: Getty

JEG VIL IKKE BLI PRESIDENT. JEG ER 100 PROSENT SIKKER. JEG VILLE OMBESTEMT MEG BARE HVIS JEG SÅ AT DETTE LANDET FORTSATTE Å GÅ RETT VEST.

DONALD TRUMP I 1990

forgrepet deg seksuelt på kvinner. Forstår du det?»

Trump svarte med å benekte at det var det han hadde sagt, og antydet at han var blitt misforstått. «Nei, det sa jeg ikke i det hele tatt. Jeg tror ikke du forsto hva som ble sagt. Dette var garderobeprat. Jeg er ikke stolt av det. Jeg ber om unnskyldning til familien min, jeg ber om unnskyldning til det amerikanske folket … Jeg har stor respekt for kvinner.»

Clinton lot ikke anledningen gå fra seg på dette temaet. «Når det gjelder tidligere republikanske presidentkandidater, har jeg vært uenig med dem i politikk, retningslinjer og prinsipper, men jeg har aldri stilt spørsmål ved om de er egnet til jobben. Med Donald Trump er det annerledes. Jeg sa allerede i juni at han ikke var skikket til å være president …»

Da Trump ble bedt om å beklage opptaket på nytt, gikk han til angrep på Clinton: «Jeg tror det du burde be om unnskyldning for, er de 33 000 e-postene du har vasket med syre … Jeg hater å si det, men hvis jeg vinner, kommer jeg til å be statsadvokaten min om å få en spesialetterforsker til å se nærmere på situasjonen din … For det har aldri vært så mange løgner, så mye bedrag.»

Senere, da Clinton sa: «Det er bare forferdelig bra at en person med Donald Trumps temperament ikke har ansvaret for loven i landet vårt», repliserte Trump umiddelbart: «Fordi da ville du vært i fengsel.»

Den siste duellen ble holdt på University of Nevada i Las Vegas 19. oktober. Debatten ble ledet av Fox News-ankeret Chris Wallace og fokuserte i stor grad på politikk fremfor personangrep. Likevel ble det en stormfull debatt mellom to stadig mer bitre rivaler.

På spørsmål om løftet om å stoppe migranter fra Mexico inn i USA, sa Trump: «Vi kommer til å sikre grensen, og når grensen er sikret – på et senere tidspunkt – vil vi ta stilling til resten. Men vi har noen 'bad hombres' her, og vi skal få dem ut.»

Clinton oppfordret senere Trump til å fordømme Russlands president Vladimir Putin og avvise russisk støtte i valgkampen.

«Jeg kjenner ikke Putin», sa Trump og viftet oppgitt med hendene på sitt sedvanlige vis. «Han sa hyggelige ting om meg. Hvis vi kommer godt overens, ville det vært bra. Hvis Russland og USA kom godt overens og gikk imot IS, ville det vært bra.» Han pekte på Clinton og avsluttet ordvekslingen med å si at den russiske lederen ikke hadde noen respekt «for denne personen».

Et av de mest presserende temaene som ble diskutert i Las Vegas, var uten tvil internasjonal sikkerhet, der den tidligere utenriksministeren beskyldte Trump for å oppmuntre andre nasjoner til å skaffe seg atomvåpen. «Alt jeg sa, var at vi må reforhandle disse avtalene», svarte Trump innstendig, «fordi landet vårt ikke har råd til å forsvare Saudi-Arabia, Japan, Tyskland, Sør-Korea … Hun tolket det som at jeg mente atomvåpen. Hør, det er bevist at hun er en løgner.»

Trumps mest oppsiktsvekkende uttalelse kom da programleder Wallace spurte ham om han ville forplikte seg til valgresultatet. «Jeg vil se på det når den tid kommer … Jeg vil fortelle deg det da. Jeg skal la dere vente i spenning.» Senere sa han til en folkemengde på et valgmøte i Ohio at han ville akseptere resultatet «hvis jeg vinner».

Til syvende og sist viste det seg at kontroversielle uttalelser ble et mektig verktøy for Trump. Han appellerte til de mest ekstreme, polariserte velgerne og nærmest spilte på karikaturen av seg selv. Likevel var det få politiske kommentatorer som ga Trump noe håp om seier, og det anerkjente nettstedet FiveThirtyEight, som blant annet følger med på meningsmålinger, politikk og økonomi, anslo at sjanse hans til å vinne valget var 28,6 prosent. Det kom derfor som litt av en overraskelse da Donald Trump i morgentimene 9. november 2016 ble kunngjort som den valgte

Bilder: Getty

PUTIN SA HYGGELIGE TING OM MEG. HVIS VI KOMMER GODT OVERENS, VILLE DET VÆRT BRA.

Trump ansatte Kellyanne Conway som seniorrådgiver i et forsøk på å tiltrekke seg flere kvinnelige velgere.

Trump registrerer seg som republikansk primærvalg-kandidat i New Hampshire i november 2015.

presidenten. Da hadde han sikret seg de 270 stemmene i valgmannskollegiet som var nødvendig for å vinne (han endte opp med 306 stemmer mot Clintons 232). Verden var i sjokk.

Til et taktfast kor av «USA! USA!» holdt Trump sin seierstale i New York, en delstat som med overveldende flertall hadde stemt på Clinton. «Beklager at dere måtte vente. Kompliserte saker.» Etter å ha takket publikum kunngjorde han: «Jeg har nettopp fått en telefon fra utenriksminister Clinton. Hun gratulerte oss – det handler om oss – med seieren, og jeg gratulerte henne med en svært hardt kjempet valgkamp.»

Trump var tydeligvis i et forsonende humør og minnet USA om at de sto i takknemlighetsgjeld til Clinton for innsatsen hennes. Deretter oppfordret han amerikanere av alle politiske avskygninger til å stå sammen. «Nå er det på tide for Amerika å la sårene heles. Vi må komme sammen.»

Ledere over hele verden sendte sine gratulasjoner og inviterte Trump til samtaler. Donald Tusk, president i Det europeiske råd, og Jean-Claude Juncker, president i EU-kommisjonen, sendte et felles brev der de slo fast at «det er viktigere enn noensinne å styrke de transatlantiske forbindelsene».

Vladimir Putin uttrykte på sin side håp om å forbedre forholdet mellom Russland og USA, etter at han tidligere hadde uttrykt personlig respekt for Trump og kalt ham en «fargerik og talentfull person».

Også Mexicos president Enrique Peña Nieto gratulerte Trump med valget, men han unnlot å vise sin velvilje, noe som ikke var noen overraskelse. I etterkant av valget falt verdien på den meksikanske pesoen kraftig. Det var sannsynligvis som følge av Trumps forakt for den nordamerikanske frihandelsavtalen, som sørget for en vellykket handel mellom USA og Mexico. Flor Aguilera, en meksikansk forfatter, beklaget resultatet til *The Guardian*: «Vi har blitt ydmyket foran hele verden.»

Trumps innsettelse ble holdt 20. januar 2017. I sin sytten minutter lange tale skisserte han opp linjene for sitt program han kalte «America First». Til syvende og sist skulle det resultere i at han gjennom hele sin presidentperiode tok det noen

Bilder: Getty

oppfattet som urovekkende beslutninger uten å rådføre seg med USAs gamle allierte nasjoner.

Som en del av sitt initiativ for nulltoleranse mot ulovlig innvandring innførte Trump i april 2018 politikken for å skille familier som er ulovlige innvandrere. Det innebar at foreldre skulle skilles fra barna sine når de ble pågrepet. I juni 2018 ble det avdekket at politikken ikke hadde noen tiltak for å gjenforene familier i etterkant, og mange venter fortsatt på å bli gjenforent.

Andre splittende politiske tiltak som Trump iverksatte, var forslaget om langsiktige våpenavtaler med Saudi-Arabia, som i utgangspunktet var verdsatt til over 400 milliarder dollar, og innreiseforbud til USA for personer fra land med muslimsk majoritet.

Det ble ofte kommentert i nyhetsmedia at Trumps frittalende vesen, særlig på Twitter, kombinert med en tendens til å komme med

Trump trakk tilbake politikken med familieadskillelse ved å undertegne en presidentordre i Det ovale kontor 20. juni 2018.

misvisende uttalelser som senere ble avkreftet av kvalifiserte faktasjekkere, gjorde Det hvite hus til et til tider ubehagelig sted å være. Ifølge kilder til *Time Magazine* skal Trump ha blitt irritert under presidentens briefinger hvis han ble gjort oppmerksom på informasjon som ikke stemte overens med det han hadde sagt i offentlige taler. Det sies at Trump tilbrakte flere timer om dagen med å se på nyhetene på TV, og at han reagerte sterkere på denne informasjonen enn på etterretning fra profesjonelle som samlet inn objektiv informasjon.

Andre forskjeller i lederstilen hans fra tidligere presidenter var at han foretrakk å motta muntlige orienteringer i stedet for å lese presidentens daglige rapport. Staben hans hadde også angivelig problemer med å holde på oppmerksomheten hans. Ifølge kilder måtte de som skulle brife president Trump, bruke hans tittel og navn ofte for å sikre fokuserte møter. Dette kan være en av faktorene som forklarer de påfallende hyppige utskiftningene blant ministrene sammenlignet med tidligere administrasjoner.

Trumps innenrikspolitikk ble møtt med blandede reaksjoner. Han reduserte støtten til lavinntektshusholdninger, økte tollsatser på importerte varer (som til slutt utløste en handelskonflikt med de berørte landene). Trump reduserte også støtten til landbrukssektoren. Mange kritiserte alle disse tiltakene og den tilsynelatende likegyldigheten hans når det gjaldt å regulere politivold og innføring av kutt i støtten til lokale politimyndigheter. Det var imidlertid holdningen til klimaendringene og den reduserte støtten til miljøvern og bærekraftig energi som vakte mest harme, særlig beslutningen om å trekke USA ut av Parisavtalen fra 2015, en internasjonal avtale som er utarbeidet for å

Førstedame Melania holdt en relativt lav profil under sitt opphold i Det hvite hus.

Trumps første riksrettssak dreide seg om hans anmodning til Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj om å etterforske Biden-familien.

Bilder: Getty

begrense den globale temperaturøkningen.

Men selv om kritikerne var mange og høylytte, oppnådde Trump flere politiske suksesser i løpet av sin presidentperiode. I 2018 foreslo han en ambisiøs gjennomgang av forsvarsdepartementet for å gjøre det enklere for innbyggerne å følge med på utgiftene. Tusenvis av revisorer samlet inn og reviderte 40 000 økonomiske dokumenter fra forsvaret. De avdekket områder der det var mulig å forbedre effektiviteten og øke ansvarligheten rundt pengebruken. Under Trumps ledelse ble det også oppnådd en nedgang i arbeidsledigheten, lønnsøkninger for lavinntektsmottakere og en nasjonal prioritering av forskning på kunstig intelligens.

Trump gjorde også et geopolitisk nybrottsarbeid ved å bli den første amerikanske presidenten som reiste inn i Nord-Korea da han gikk over demarkasjonssonen på sørkoreansk side for å ta Kim Jong Un i hånden. Via en tolk roste den nordkoreanske lederen Trumps «modige og besluttsomme handling».

Dessverre for Trump skulle diskusjonene med en annen verdensleder komme til å hjemsøke ham da han ble den tredje amerikanske presidenten i historien som ble stilt for riksrett. Saken dreide seg om en skandale der Trump ble beskyldt for å ha forsøkt å tvinge den nyvalgte ukrainske presidenten Volodymyr Zelenskyj til å undersøke hvorfor en etterforskning i Ukraina av forretningsvirksomheten til Joe Bidens sønn Hunter (som hadde sittet i styret i et ukrainsk gasselskap) plutselig hadde blitt stanset. Det ble påstått at Trump i forkant av en 30 minutter lang telefonsamtale med Zelenskyj den 21. april 2019 blokkerte en militær bistandspakke på 391 millioner dollar til Ukraina for å presse Zelenskyj til å gjenoppta etterforskningen, i håp om at han skulle avdekke noe Trump kunne bruke til å diskreditere sin fremtidige politiske motstander før valget i 2020. Den 18. desember ble det utstedt to riksrettsanklager: Maktmisbruk og hindring av kongressens virke. Trump lovet et «fullstendig usensurert referat uten hemmeligstempel» som skulle bevise at samtalen med Zelenskyj var korrekt og ikke innebar maktmisbruk. Likevel ble bare ufullstendige notater fra samtalen frigitt.

Dette satte igjen fart i diskusjonen om Trumps tidligere forbindelser til Russland under valgkampen i 2016. Bill Taylor, som var ambassadør i Ukraina, fortalte at Trump hadde gjort etterforskningen av Joe og Hunter Biden til en betingelse for bistandspakken. Det var et eksplosivt vitnemål, men til syvende og sist gjorde det ingen skade for Trump, som etter en fjorten dager lang rettssak ble frikjent for anklagene.

På vei inn i valgåret var Trumps fokus rettet mot å slå Biden, men han ble snart tvunget til å endre prioriteringene sine da koronaens omfattende og fryktelige konsekvenser gjorde seg gjeldende. Etter hvert som dødsfallene økte og økonomiene stupte over hele verden, pumpet Trumps administrasjon inn over 6 billioner dollar i nødhjelpstiltak. Det ble kalt Operation Warp Speed, og de amerikanske markedene ble støttet og vaksiner ble effektivt rullet ut. Men ifølge kritikerne var responsen hans på krisen til tider både misvisende og skadelig. Alt fra å forsikre om at «vi har det helt under kontroll. Det er én person som kommer inn fra Kina. Det kommer til å gå bra» til å hevde at «jeg synes vi er på et godt sted» dagen etter at antall dødsofre etter korona i USA nådde 130 000.

To dager før valget, 3. november, passerte antallet amerikanere som hadde dødd av viruset, 230 000, og landet slet med den nest verste dødsraten per innbygger i verden. På toppen av dette skjøt den statlige gjelden i været (riktignok i stor grad drevet av nødhjelpsfondet som var nødvendig for å holde USA i gang).

Alt i alt så det ikke ut til at Trumps respons på pandemien påvirket hans utsikter i valget. Suksessene og fiaskoene i hans presidentperiode før pandemien brøt ut, hadde bare bidratt til å styrke troen både hos tilhengerne og kritikerne, og begge leire var like lidenskapelig opptatt av sine ulike syn på hans tid i embetet. I den nå så kjente stilen til en så bombastisk, frittalende og stolt mann, skulle Trumps regjeringstid ikke ende i fred og fordragelighet.

Bilde: Getty

VALGET I 2024 ER VÅR SISTE SJANSE TIL Å REDDE LANDET VÅRT. DE SAMME KORRUPTE KREFTENE SOM HAR KJEMPET MOT OSS HELE VEIEN, KNUSER NÅ ALLE DEMOKRATISKE NORMER FOR Å PRØVE Å HINDRE OSS I Å BESEIRE DEM I DETTE SISTE SLAGET.

DONALD TRUMP

KAPITTEL FEM

KAOS PÅ CAPITOL

I KJØLVANNET AV VALGNEDERLAGET OPPFORDRET TRUMP SINE TILHENGERE TIL Å SLÅ TILBAKE. MANGE AV DEM SÅ DET SOM EN OPPFORDRING TIL VOLD.

Bilde: Getty

Det amerikanske presidentvalget i 2020 var et av de mest omstridte og kontroversielle i amerikansk historie. Det ble holdt med en global pandemi som bakteppe, som påvirket alt fra valgkamp til hvordan innbyggerne fikk lov til å stemme. I kjølvannet av Trumps seier i 2016 hadde Republikanerne og Demokratene sklidd stadig lenger fra hverandre ideologisk sett. Det var stor uenighet om hvordan Trump-administrasjonen hadde reagert på selve pandemien og virusets negative innvirkning på økonomien, i tillegg til spørsmål som etnisk likestilling, helsevesen og innvandring. Den sterke spenningen mellom de to ledende partiene førte til den høyeste valgdeltakelsen på 120 år, med over 158 millioner avgitte stemmer på landsbasis.

På grunn av bekymringen for sikker smitte-forsvarlig avstand i valglokalene for å unngå spredningen av viruset, var det en kraftig økning i brev- og forhåndsstemmegivning, særlig blant de demokratiske velgerne, som generelt var mer redde for pandemien. De spesielle tiltakene ble iverksatt for å ivareta befolkningens sikkerhet, men de skapte også skepsis og anklager om valgfusk, noe som ble vidt spredt på sosiale medier i flere måneder før valgdagen 3. november. I forkant av valget hadde president Trump gjentatte ganger offentliggjort sin frustrasjon over disse prosedyrene. Han fryktet at de ville svekke valgets integritet og antydet ofte at resultatet ville bli rigget mot ham hvis poststemmegivning ble utbredt.

Selv om presidentens påstander ble tilbakevist av flere kilder, spredte bekymringene hans seg raskt blant velgerne hans, som støttet og delte synspunktene. Både republikanske politikere og velgere spredte denne fortellingen, angivelig i et forsøk på å avdekke sannheten og opprettholde demokratiet, og det ble avholdt flere protester mot økningen i poststemmegivning. Mange av Trumps velgere nektet å forhåndsstemme via post i det hele tatt, slik at stemmen deres ikke kunne bli ødelagt, gå tapt eller på annen måte bli manipulert. Men fra den andre siden begynte det å dukke opp teorier om at Trump målrettet hindret USAs postvesen for å forstyrre poststemmegivningen mens postvesenet var midt i en krise der de slet med å levere posten i tide.

Brad Raffensperger informerer pressen i forbindelse med den forsinkede opptellingen av stemmesedler i Georgia.

Bilder: Getty

Noen tilhengere dekket til ansiktet for å være anonyme mens de deltok i demonstrasjonene.

Tusenvis av Trump-tilhengere strømmet til Washington, D.C. 6. januar 2021.

I juli 2020 iverksatte den nyutnevnte postdirektøren, Louis DeJoy, sparetiltak og driftsendringer, blant annet kutt i overtid, fjerning av postsorteringsmaskiner og redusert åpningstid på postkontorene, noe som resulterte i at leveringen av post gikk tregere. Ettersom DeJoy var utnevnt av Trump, uttrykte presidentens kritikere bekymring for at tiltakene var et forsøk på å forsinke poststemmene så mye at mange av dem ikke ville komme frem i tide og derfor ikke ville bli talt opp. Trump motsatte seg også at Representantenes hus skulle bevilge mer penger

Politifolk møtte opp i fullt opprørsutstyr ved Capitol.

4724
4665
POLICE
T.J. BROWN

«Stop the Steal» ble et slagord som fikk like stor tyngde som «Make America Great Again».

Noen av de fremmøtte var utkledd, og mange bar plakater og flagg til støtte for Trump.

Bilder: Getty

til postvesenet, noe som igjen ble tolket av enkelte som et forsøk på å blokkere poststemmegivningen.

Til slutt ble endringene DeJoy ønsket å gjøre utsatt til etter november på grunn av protester fra offentligheten og Kongressens gransking, og de aller fleste poststemmesedlene ble levert i tide.

Men bekymringene over legitimiteten til poststemmegivningen fortsatte å spre seg, i takt med Trumps gjentatte påstander om at poststemmesedler var utsatt for manipulering, forfalskning og tyveri. Samtidig ble det tatt i bruk andre metoder i et forsøk på å redusere effekten av poststemmene. I Pennsylvania, en viktig vippestat, ble det anlagt søksmål for å stanse bruken av forseglede stemmeurner hvis de ikke var plassert ved et valgkontor. Det begrenset hvor stemmeurnene kunne plasseres. Det ble også reist krav om at stemmesedler som ble sendt inn per post, ikke skulle godkjennes hvis de ikke var forsvarlig og ordentlig forseglet. Etter hvert som valgdagen nærmet seg, begynte det å svirre påstander om at døde personer hadde stemt, at papirløse innvandrere hadde avgitt stemmer, og at stemmemaskiner var blitt manipulert for å gi stemmer til Biden. Alt dette bidro til å så tvil om det som mange så på som det viktigste valget på mange år.

Fordi mer enn 43 prosent av velgerne hadde stemt via posten, ble opptellingen forsinket i flere stater, særlig der resultatet var svært jevnt. Opptellingen ble nøye overvåket av myndighetene og uavhengige observatører. De første resultatene

DET BLE ANLAGT SØKSMÅL I ET FORSØK PÅ Å STOPPE BRUKEN AV UTPLASSERTE STEMMEBOKSER.

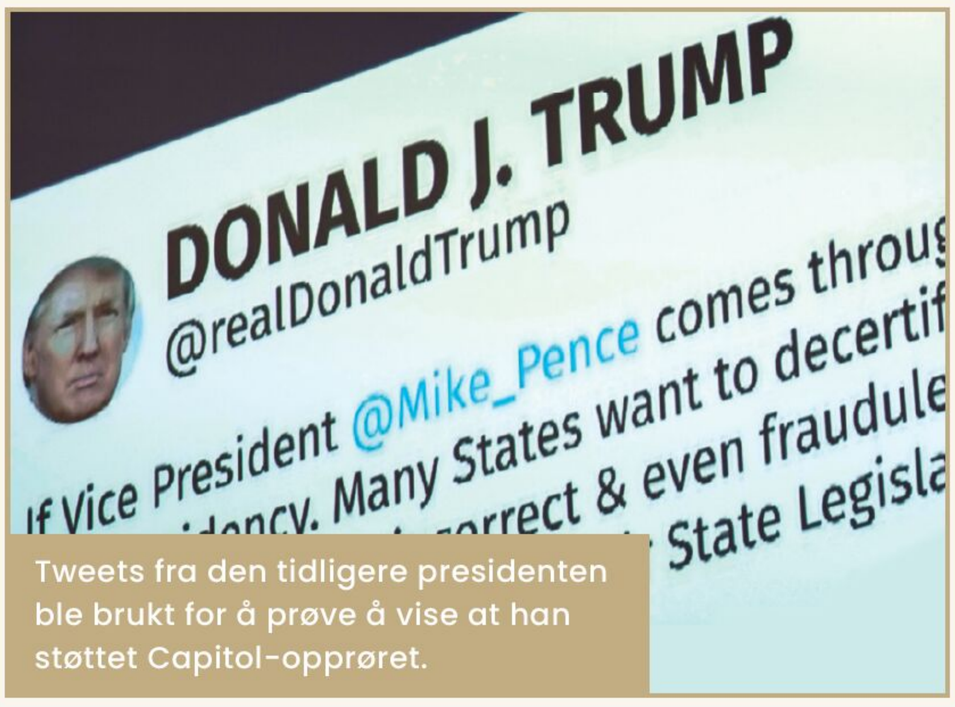
En demonstrant bærer talerstolen som speaker Nancy Pelosi brukte, gjennom Capitol.

Bilde: Getty

fra grisgrendte delstater ga den sittende presidenten ledelsen i starten. Trump foregrep seieren i Pennsylvania, Nord-Carolina og Georgia, selv om tellingen pågikk fortsatt. I Georgia ble resultatet ekstremt jevnt, og stemmene måtte derfor fintelles på nytt. Det forsinket valgresultatet ytterligere. Etter hvert så Trump at forspranget hans skrumpet inn i takt med at store byer som Minneapolis, New York og Portland hadde resultatene klare. Dermed påsto han igjen at systemet var rigget og krevde nytelling i disse områdene.

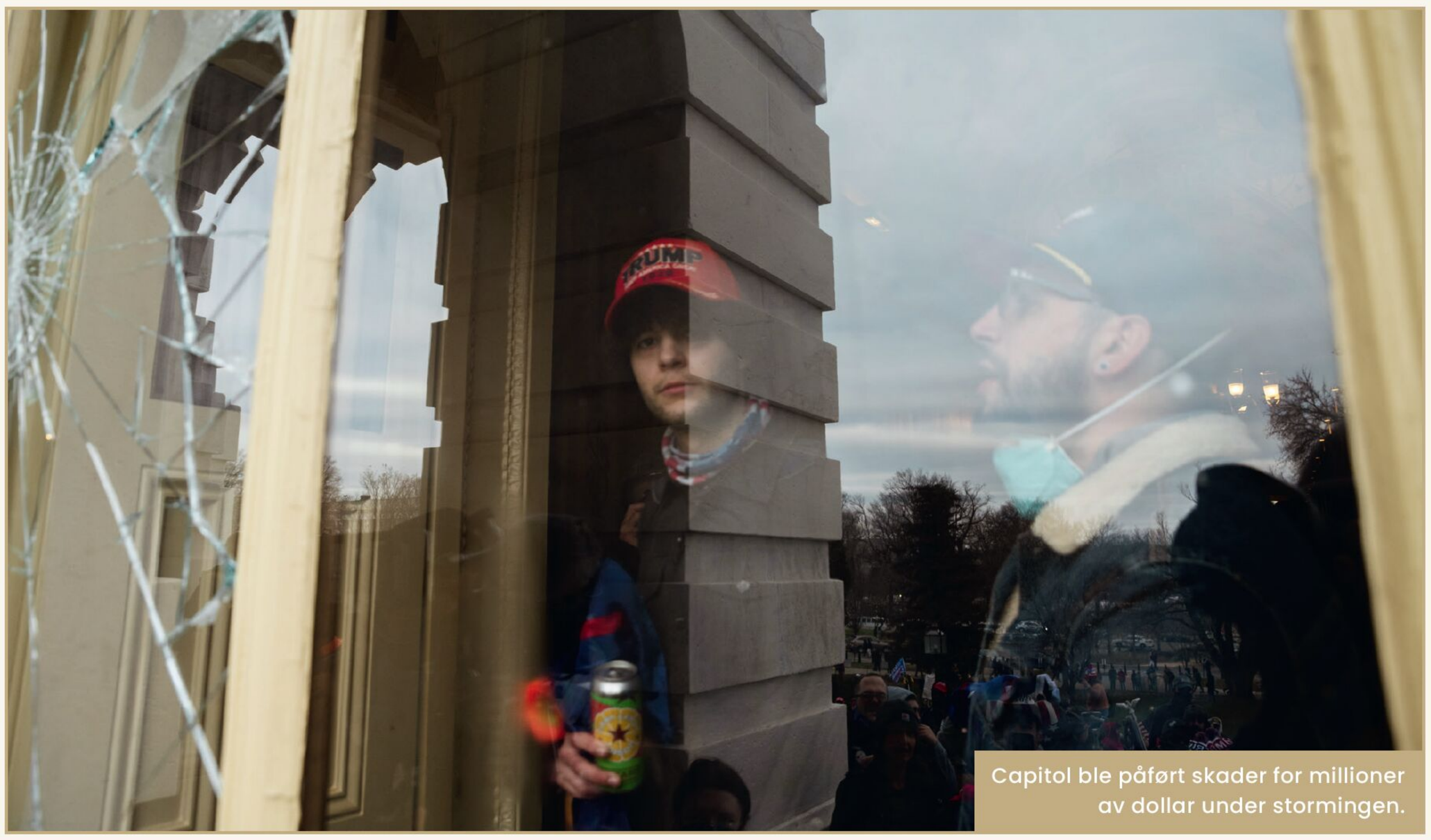
Demonstranter for Demokratene protesterte mot Trumps innsigelser mot disse resultatene, og mente at de var grunnløse. Utenfor valglokalene i Phoenix, Detroit og Philadelphia, der man fortsatt telte stemmesedler - i økende grad i Bidens favør - krevde Trump-velgere at opptellingen ble stanset i frykt for at «Sleepy Joe» fortsatt kunne kreve seier i viktige delstater. På steder der Bidens forsprang krympet, krevde de samtidig at alle stemmene skulle telles opp – ironisk nok. I et forsøk på å stanse opptellingen i visse delstater ble det innlevert søksmål som antydet at republikanske observatører ikke fikk tilgang til opptellingen av

Tweets fra den tidligere presidenten ble brukt for å prøve å vise at han støttet Capitol-opprøret.

stemmesedler, eller at forsentkomne stemmer ble talt opp. Men da det manglet bevis, ble disse sakene avvist.

Til stor forferdelse for republikanske velgere over hele landet ble Biden erklært som valgets vinner med 306 valgmannsstemmer mot Trumps 232 - den samme fordelingen som hadde gitt Trump seieren i 2016. Til tross for resultatet nektet Trump å akseptere at han hadde tapt, og han gjenopplivet sine tidligere påstander og oppfordret tjenestemenn i delstater der det var jevnt, til å «finne de stemmene» han trengte for

Capitol ble påført skader for millioner av dollar under stormingen.

Bilder: Getty

Jake Angeli, «QAnon Shaman», ble et av de mest ikoniske ansiktene i Capitol-opprøret.

Trump viser stolt en avis som kunngjør frifinnelsen av ham.

Fox' hovedkvarter viser oppdateringer om den andre riksrettssaken.

Bilder: Getty

å vinne valget og begynne sin andre periode. Da Trump nektet å innrømme nederlaget, begynte Det republikanske partiet å slå sprekker. Noen få embetsmenn og andre som sto Trump nær, rådet ham til å akseptere nederlaget med verdighet i stedet for å gå videre med rettslige skritt. Men Trumps stolthet var såret, og administrasjonen hans satte i gang med å forsøke å omgjøre det som mange over hele landet mente var et uredelig resultat.

Embetsmenn anket til Georgias høyesterett for å annullere Bidens seier i den avgjørende delstaten. Trumps personlige advokat Rudy Giuliani anmodet også høyesterett om å oppheve resultatet fra Pennsylvania, mens 126 republikanere i Representantenes hus sendte inn klage for å få opphevet Bidens seier i Michigan, Pennsylvania, Wisconsin og Georgia. Det var mange rettslige klager og krangler rundt valget, og de aller fleste sakene ble avvist av både delstatsdomstoler og føderale domstoler på grunn av manglende bevis eller manglende habilitet. Etter anmodning fra den tidligere presidenten og i samsvar med loven i Georgia ble det foretatt en tredje opptelling av delstatens stemmer mellom 11. og 18. november. Det ble reist spørsmål om et lite avvik mellom stemmetallene, noe som reduserte Bidens ledelse noe, men ikke nok til å endre utfallet.

Likevel nektet Trump å gi seg. Han brukte sin plattform på sosiale medier og ved offentlige opptredener til å fortsette å bestride resultatets

Bilder fra den 6. januar ble vist under høringer i en spesialkomité.

TRUMP SAMLET SINE TILHENGERE FOR Å VINNE TILBAKE VALGSEIEREN SOM HAN MENTE VAR BLITT STJÅLET FRA HAM.

legitimitet. Han mobiliserte sine tilhengere til å utfordre sertifiseringen av valgmannskollegiet og vinne tilbake valget som han hevdet var blitt stjålet fra ham - derav slagordet «Stop the Steal», som bredte stadig mer om seg. Tilhengerne av denne bevegelsen organiserte protester, valgmøter og kampanjer i sosiale medier for å kreve etterforskning av valgfusk. Samtidig fortsatte politikerne å forfølge ulike søksmål og finne på andre måter Trump kunne holde seg ved makten på. En av de mest ekstreme ideene kom fra den tidligere nasjonale sikkerhetsrådgiveren Michael Flynn. Han foreslo å erklære unntakstilstand slik at valget kunne gjennomføres på nytt under militært oppsyn.

Ved inngangen til 2021 hadde flere omtellinger, granskninger og rettsavgjørelser ikke funnet bevis for valgfusk som kunne ha påvirket valgresultatet, og planene om å gjøre Biden klar som president var i gang. De som stilte seg kritiske til «Stop the Steal»-bevegelsen, hevdet at den ikke var annet enn en desinformasjonskampanje som hadde som mål å undergrave tilliten til den demokratiske prosessen. Mange Trump-tilhengere så imidlertid på det å nekte å akseptere tapet som en form for politisk aktivisme og en borgerplikt snarere enn et forsøk på å undergrave demokratiet. Det var denne plikten som førte titusener av tilhengere til Washington, D.C. den 6. januar - samme dag som tidligere visepresident Mike Pence skulle lede et kongressmøte i Capitol for å telle opp valgmannsstemmer og stadfeste Bidens seier.

I Ellipse-parken i samme by holdt Trump en

Rider Getty

6. JANUAR KL. 12.16 SIER TRUMP TIL FOLKEMENGDEN:

JEG VET AT ALLE HER SNART VIL MARSJERE OVER TIL CAPITOL-BYGNINGEN FOR FREDELIG OG PATRIOTISK Å GJØRE DERES STEMMER HØRT.

OG AVSLUTTER TALEN MED:

VI KJEMPER. VI KJEMPER SOM FAEN, OG HVIS DERE IKKE KJEMPER SOM FAEN, KOMMER DERE IKKE TIL Å HA NOE LAND LENGER.

hissig tale der han avfeide valget som falskt foran tusenvis av tilhengere med flagg og protestplakater. Trump oppfordret Pence sterkt til å forhindre Kongressens formelle erklæring av valgseieren. Han ba folkemengden innstendig om å marsjere til Capitol og gjøre seg hørt, å «slåss som pokker» og stoppe embetsfolkene i å sertifisere valget. De mest fanatiske følgerne hans – deriblant grupper på ytre høyrefløy – tok ham på ordet. De ropte taktfast «Vi stormer Capitol» og «Slåss for Trump» mens de bega seg mot kongressbygningen. Bølgen av demonstranter brøt gjennom barrikadene og parkerte Capitols politi. Noen demonstranter tydde til vold. Kaoset var komplett da bygningen ble stormet av en stadig voksende mobb som knuste vinduer og klatret opp vegger for å komme seg inn.

Opprøret fortsatte i flere timer, og politiet kunne ikke annet enn se på hordene av opprørere som vandaliserte kontorer, plyndret bygningen og viftet med flagg og skytevåpen. Mange av inntrengerne tok selfier fra innsiden av Capitol til sosiale medier, tydelig stolte av sine handlinger. Tjenestemennene og -kvinnene - inkludert Pence - ble evakuert for deres egen sikkerhets skyld, noe som faktisk førte til at sertifiseringen av valgmannskollegiets resultat ble forsinket. Etter flere timer med uroligheter klarte politiforsterkninger å få Capitol under kontroll igjen, men på dette tidspunktet hadde opptøyene resultert i at over 140 politibetjenter og mange flere deltakere ble skadet. Fem personer omkom og Capitol-bygningen ble påført skader for millioner.

Selv om det knapt ble foretatt noen arrestasjoner direkte etter angrepet på Capitol, ble det omfattende filmmaterialet som sirkulerte på nettet, senere brukt til å identifisere mange av dem som hadde deltatt, personer som senere ble siktet og dømt for ulike forbrytelser. Den tidligere

ETTER FLERE TIMER MED UROLIGHETER KLARTE POLITIET Å FÅ CAPITOL UNDER KONTROLL IGJEN.

Tilhengere fra begge sider demonstrerte under stemmeopptellingen i Philadelphia.

presidenten selv kom også i søkelyset til tross for at han ikke var aktivt involvert. Han ble beskyldt for å ha oppfordret til vold i talen sin, ignorert flere bønner om hjelp og unnlatt å instruere tilhengerne sine om å forlate stedet på fredelig vis. Resultatet var at Trump den 13. januar ble stilt for riksrett med 232 mot 197 stemmer. Ti av disse stemmene kom fra republikanske medlemmer av Representantenes hus, noe som gjorde det tverrpolitisk. Trump ville nå gå inn i historien som den første presidenten som har blitt stilt for riksrett to ganger.

Mens han ventet på rettssaken i Senatet, unnlot Trump å delta på Bidens innsettelse 20. januar, noe som brøt med en lang tradisjon. Mange så dette som nok en bekreftelse på at han fortsatt ikke godtok nederlaget. Dette hevdet han også i rettssaken mot seg.

Etter fem dager med bevisfremleggelse og diskusjon rundt dette, ble Trump frikjent den 13. februar med 57 mot 43 stemmer. Selv om et flertall stemte for å dømme ham, var det ikke nok til å oppnå de to tredjedelene som kreves for en domfellelse i henhold til grunnloven, og dermed ble Trump frikjent. Han unngikk en kostbar domfellelse eller å bli utestengt fra å inneha embeter i fremtiden.

Frifinnelsen ga omdømmet hans en ny glans i mange velgeres øyne. I dag er det fortsatt et stort antall republikanere som støtter Trumps påstand om at valget i 2020 ble tatt fra dem. Mange er klare til å gjøre alt de kan for å gjenopprette stoltheten i omkampen i 2024.

Sikkerheten rundt Capitol ble skjerpet 4. mars 2021 på grunn av en mulig trussel fra QAnon om å angripe bygningen.

Bilder: Getty

KAPITTEL SEKS

AMERIKAS SPLITTEDE STATER

MENS DET SOM SANNSYNLIGVIS BLIR DET STYGGESTE VALGET I MANNS MINNE NÆRMER SEG, HAR USA SJELDEN VÆRT SÅ POLARISERT OG SPLITTET. DET KOMMENDE KAPPLØPET OM DET HVITE HUS TEGNER TIL Å BLI EN KAMP OM SELVE AMERIKAS SJEL.

Bilde: Getty

18+

WHAT IS AVAXHOME?

AVAXHOME-

the biggest Internet portal, providing you various content: brand new books, trending movies, fresh magazines, hot games, recent software, latest music releases.

Unlimited satisfaction one low price
Cheap constant access to piping hot media
Protect your downloadings from Big brother
Safer, than torrent-trackers

18 years of seamless operation and our users' satisfaction

All languages
Brand new content
One site

AVXLIVE.ICU

AvaxHome - Your End Place

We have everything for all of your needs. Just open https://avxlive.icu

En valgkamp som allerede var preget av skandaler, rettssaker, søksmål og verbale personangrep tok to nye og uventede vendinger sommeren 2024.

13. juli ble Donald Trump beskutt og forsøkt drept under et folkemøte i Butler, Pennsylvania. En uke senere, den 21. juli, annonserte Joe Biden at han trakk seg som demokratenes presidentkandidat. Samtidig pekte han på Kamala Harris som sin arvtager.

Analytikere og flere medier spår nå en av de styggeste presidentvalgkampene i USAs historie når Kamala Harris og Donald Trump skal kjempe om retten til å inneha Vestens mektigste stilling.

Den opprivende opptakten til presidentvalget i USA, som finner sted 5. november 2024, er på mange måter talende for den økende politiske polariseringen som USA har vært gjennom det siste tiåret.

Ifølge en artikkel i *Washington Post* i januar 2024 bunner politiske uenigheter nå mer i en dypt festet motvilje i opposisjonen enn i uenighet om hverandres politikk.

«Det er basert på følelser», sier Lilliana Mason, statsviter ved Johns Hopkins University og forfatter av *Uncivil Agreement: How Politics Became Our Identity*. «Det er en polarisering som er basert på følelsene vi har for hverandre, ikke på ekstremt ulike politiske preferanser.»

Det finnes nok av med forskning som underbygger dette. Det er sterke følelser snarere enn rasjonell tenkning som driver mange menneskers stemmevaner. Dette er et helt nytt politisk landskap. Uansett hva som skjer frem mot valget, vil resultatet sette varige spor i amerikansk politikk i mange år og tiår fremover.

Helt fra starten av inngikk håndtering av klimaendringene som en del av Biden/Harris-administrasjonens planer. Et av Bidens første mål etter innsettelsen 20. januar 2021 var å få

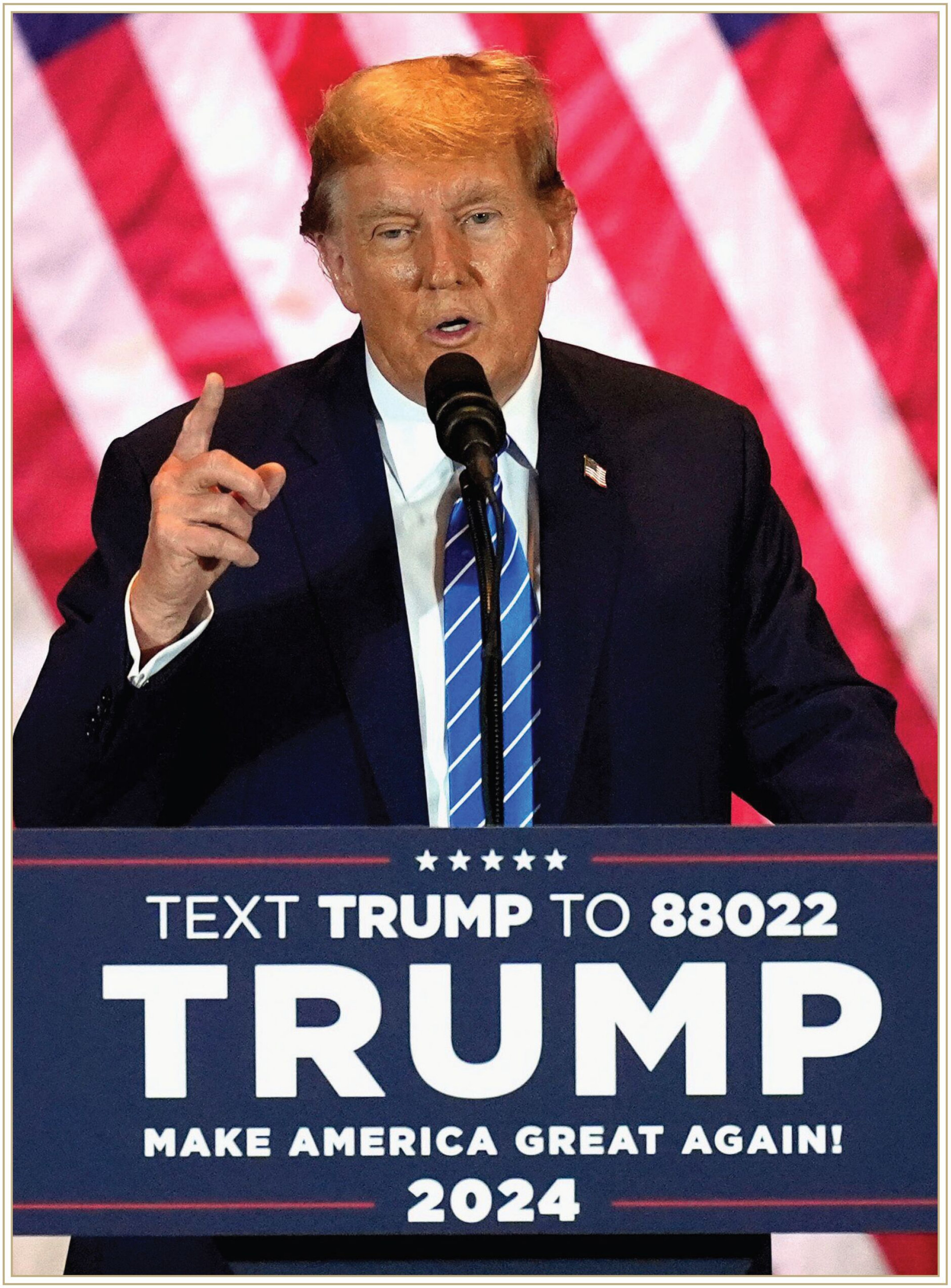
Desperate afghanere løper mot en flyplass i Kabul i håp om å komme seg på et fly ut av landet etter amerikanernes kaotiske tilbaketrekning.

Trump har lovet å avslutte krigen i Ukraina «på én dag».

USA tilbake i Paris-avtalen. Han satte seg fore å gjennomføre en energiomlegging, avvenne landet fra fossilt brensel og starte prosessen med å reversere den globale oppvarmingen. Han trakk tilbake tillatelsen til Keystone XL-rørledningen og stanset utvinning av olje og gass på offentlig grunn midlertidig. Han kunngjorde også en såkalt «Build Back Better»-plan, som ville innebære store investeringer i miljøtiltak, inkludert investeringer i

POLITISKE UENIGHETER STAMMER NÅ FRA EN DYPT FESTET MOTVILJE I OPPOSISJONEN.

Bilder: Alamy, Getty

Etter at Joe Biden trakk seg den 21. juli, er det hans nåværende visepresident Kamala Harris som blir Demokratenes nye presidentkandidat.

Bilder: Alamy

teknologi for å redusere USAs klimagassutslipp.

I en artikkel om Bidens første periode som ble publisert i *The Washington Post* 22. oktober 2022, skrevet av Ashley Parker, Tyler Pager og Michael Scherer, ble Bidens prestasjoner trukket frem: «Med det knappeste flertallet over Kongressen på flere tiår fikk han vedtatt lover om korona-hjelp, infrastruktur, klimaendringer, produksjon, våpenlovgivning og priser på reseptbelagte legemidler som i de fleste tilfeller hadde stått i årevis på Demokratenes ønskeliste.»

Artikkelen pekte imidlertid også på Bidens mangler, og bemerket at noen av presidentens nærmeste beskrev en administrasjon som oppnådde betydelige seire, samtidig som den gjentatte ganger støtte på «det føderale byråkratiets begrensninger, et syltynt flertall i Kongressen og en dypt splittet nasjon».

Det ble også bemerket at selv om Biden ble valgt på løftet om kompetent styring, fikk han raskt erfare at «selv den grundigste vitenskap og de beste ekspertrådene ikke kunne beskytte landet mot nye bølger av sykdom og økonomiske vanskeligheter».

Som det ofte er tilfellet med amerikanske presidenter, kan selv de beste planer bli forpurret av ytre hendelser. For Biden-administrasjonen skjedde dette 22. februar 2022, da Russland invaderte Ukraina. Dette var det største angrepet på et europeisk land siden andre verdenskrig, og nærmest over natten skjøt prisene på olje og naturgass i været.

Som journalisten Oliver Milman skrev i *The Guardian* i september 2022: «De russiske stridsvognene og panserkjøretøyene hadde så vidt begynt å rulle inn i Ukraina før fossilindustrien i USA var på banen. Et brev ble raskt sendt til Det hvite hus med oppfordring om en umiddelbar opptrapping av gassproduksjonen og eksporten til Europa i forkant av en forventet energikrise.»

I brevet ble det angivelig krevd «mer boring på offentlig grunn i USA, rask godkjenning av foreslåtte gasseksportterminaler og press på Federal Energy Regulatory Commission, et uavhengig organ, for å få grønt lys for gassrørledninger».

Dette var en katastrofe for Bidens engasjement for å trappe ned produksjonen av fossilt brensel. I løpet av få uker hadde han og administrasjonen

Fra venstre til høyre: Chris Christie, Nikki Haley, Ron De-Santis og Vivek Ramaswamy mislyktes alle i sine forsøk på å slå Trump i kampen om å bli republikanernes nomi-nasjonskandidat.

blitt tvunget til å godta gassindustriens viktigste krav som politikk. Det var heller ikke den første krisen han hadde måttet takle.

Da Biden tiltrådte, herjet koronapandemien fortsatt. Han gikk raskt til angrep på anti-vaksinebevegelsen og presset på for at 100 millioner amerikanske arbeidere skulle få vaksine. Han ledet også en bred distribusjon av vaksiner og en økonomisk hjelpepakke på 1,9 billioner dollar. I likhet med andre verdensledere var han opptatt av å få fart på økonomien, men han ble kritisert for å være for rask med å erklære pandemien for overstått. Etter den økte utrullingen av vaksiner avtok dødsfallene, men pandemien kostet likevel 1,1 millioner amerikanske liv til slutt.

Når det gjelder spørsmål som opptar amerikanske velgere, ligger økonomien helt i toppen. En fersk undersøkelse fra Reuters viser at amerikanerne nå ser på økonomien som det største problemet landet står overfor.

Biden/Harris gikk til valg på et løfte om å få fart på den amerikanske økonomien ved å skattlegge de velstående og store selskaper mer, og under hans administrasjon økte antall jobber til et nivå som man ikke har sett siden 1960-tallet. Inflasjonen nådde imidlertid også sitt høyeste nivå på 40 år i juli 2022, delvis drevet av pandemikostnader og problemer i forsyningslinjene. Det førte til at bensinen kostet 5 dollar per gallon (13 kr/l) sommeren 2022, noe som er svært dyrt i amerikansk målestokk. Noe av skylden ble lagt på Biden-administrasjonen, som følge av den økte pengebruken. I februar 2023 hadde politikken hans økt USAs statsgjeld med svimlende 6 billioner dollar, som for øyeblikket er på over 34 billioner dollar og økende. Det gjør ham til den desidert mest utgiftstunge presidenten i USAs historie. På toppen av dette har bedrifter og forbrukere, ifølge

Trump håper at fansens lidenskap gir uttelling i stemmeurnene.

Bilder: Alamy

Som den smarte forretnings-mannen han er, pryder Trumps slagord massevis av merchandise.

Trump har lovet å gå hardt ut mot Kina og Iran, nasjoner som anses som fiendtlig innstilt til USA.

Trump har oppfordret USAs NATO-allierte til å bruke mer penger på forsvarsbudsjettene sine.

Bilder: Alamy

Bureau of Labor Statistics, opplevd en prisstigning på 18 prosent på det de betaler for varer.

Biden har også stått ved roret mens USA har opplevd den verste grensekrisen i landets historie. Illegale immigranter strømmer over den meksikanske grensen i tusentall, en situasjon som er blitt kraftig forverret av beslutningen om å redusere sikkerhetstiltak ved grensen (siden Biden tiltrådte, har over 7,2 millioner illegale immigranter tatt seg inn i USA via grensen i sør). Da guvernøren i Texas, Greg Abbott, lovte å ignorere en ordre fra USAs høyesterett om å rive ned piggtråden som var satt opp ved grensen til Texas, havnet Biden i en splittende konflikt da guvernører over hele USA støttet Abbott og tilbød seg å sende tropper for å hjelpe til med å patruljere grensen.

Selv om krigene i Ukraina og Midtøsten selvsagt ikke kan tilskrives Biden, er det verdt å merke seg at begge regionene var svært rolige under Trumps presidentperiode. I en rapport fra utenriksdepartementet om USAs tilbaketrekning fra Afghanistan som ble publisert sommeren 2023, ble imidlertid både Trump og Biden stilt til ansvar. «Beslutningene til både president Trump og president Biden om å avslutte det amerikanske militære oppdraget skapte betydelige utfordringer for utenriksdepartementet, som forsøkte å opprettholde et robust diplomatisk og bistandsmessig nærvær i Kabul og fortsatt gi støtte til den afghanske regjeringen og det afghanske folket», het det i rapporten.

I september 2022, foran en fullsatt Independence Hall i Philadelphia, flankert av soldater og badet i dyprødt lys, raste Biden mot Trump og hans tilhengere: «MAGA-republikanerne respekterer ikke grunnloven. De tror ikke på rettsstaten.» Han beskyldte dem for å holde «en kniv mot strupen på demokratiet vårt», og antydet at MAGA-tilhengerne var en «kreftsvulst» og at de «sprer frykt og løgner - løgner de forteller for profitten og maktens skyld».

Frontlinjene blir ikke mindre skarpe med Kamala Harris som Trumps motkandidat, og flere medier og analytikere spår nå «den styggeste presidentvalgkampen i USAs historie».

Det republikanske partiet har i realiteten bare hatt én klar kandidat: Trump. I 2023 var det et tett felt av kandidater, nemlig Floridas guvernør

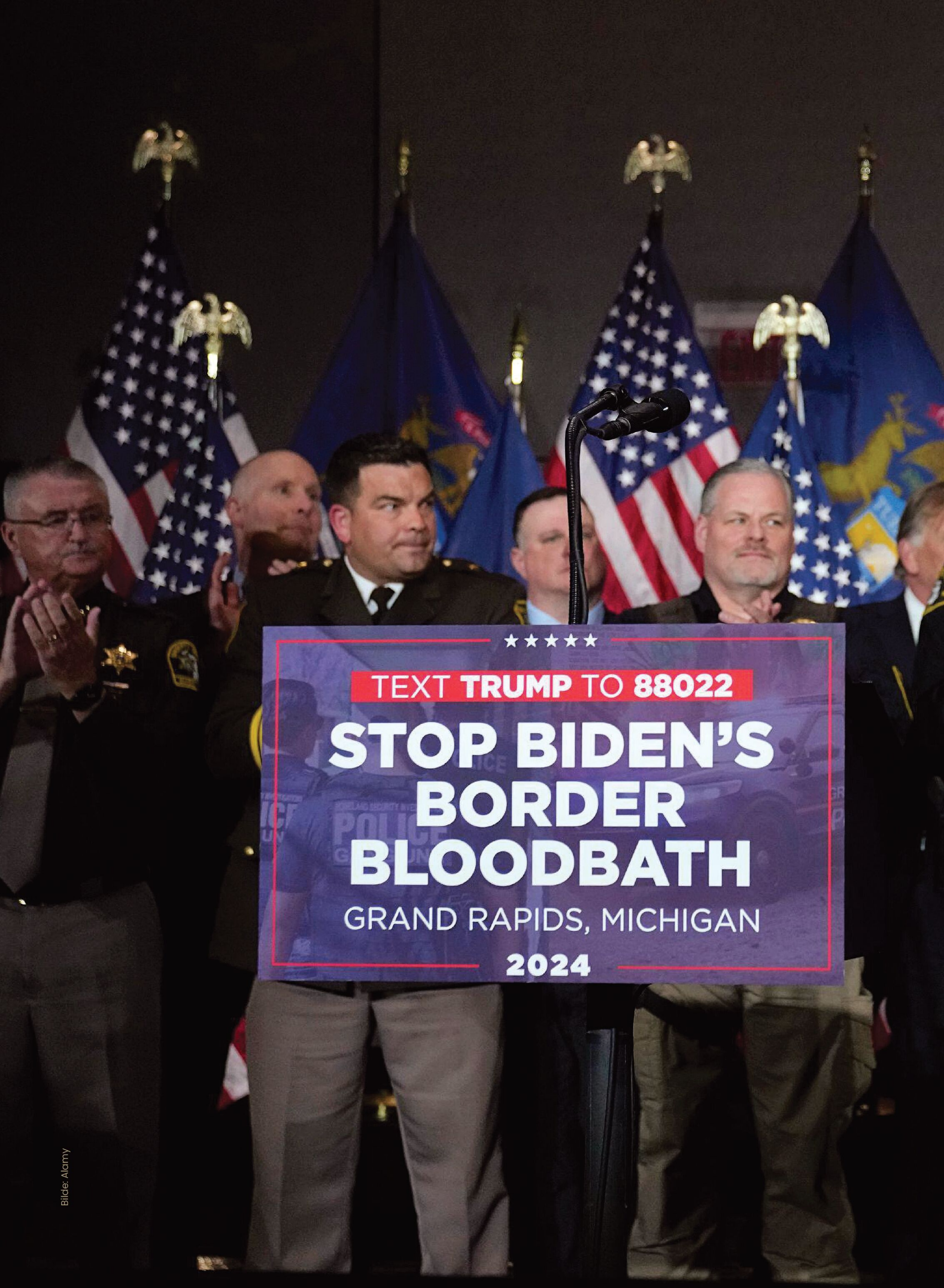
FRONTLINJENE BLIR IKKE MINDRE SKARPE MED HARRIS SOM TRUMPS MOTKANDIDAT, OG FLERE ANALYTIKERE SPÅR NÅ DEN STYGGESTE PRESIDENTVALGKAMPEN I USAS HISTORIE.

Ron DeSantis, tidligere FN-ambassadør og tidligere guvernør i Sør-Carolina, Nikki Haley, og formuesforvalteren Vivek Ramaswamy.

Til å begynne med lå DeSantis på en god andreplass bak Trump, men tallene hans gikk ned utover 2023. Ramaswamys meningsmålinger gikk oppover i midten av 2023, men falt deretter. Haleys kampanje begynte derimot virkelig å skyte fart i de siste månedene av 2023, selv om heller ikke hun kom i nærheten av Trump, som hele tiden ledet på meningsmålingene.

På nominasjonsmøtet i Iowa 15. januar vant Trump med ubestridelig margin, mens DeSantis slo Haley knepent. Ramaswamy kom på fjerdeplass. DeSantis og Ramaswamy trakk seg deretter fra valgkampen, slik at Trump og Haley var de eneste republikanske kandidatene.

I primærvalget i New Hampshire 23. januar slo Trump Haley, selv om marginen var mindre enn den hadde vært i nominasjonsvalget i Iowa. En måned senere, i primærvalget i South Carolina 24. februar, måtte Haley se seg slått av Trump igjen. Men 3. mars slo Haley Trump i primærvalget i District of Columbia i Washington, D.C., og ble dermed den første kvinnen i USAs historie som vant et republikansk primærvalg eller nominasjon. To dager senere, den 5. mars, slo hun Trump

TEXT TRUMP TO 88022
STOP BIDEN'S BORDER BLOODBATH
GRAND RAPIDS, MICHIGAN
2024

Bilde: Alamy

igjen og sikret seg en ny seier i primærvalget i Vermont, hennes største seier siden starten av primærvalgkampen.

Til tross for denne suksessen lå Trump langt foran. Haley led et knusende nederlag på supertirsdag da 16 stater holdt primærvalg. Hun trakk seg motvillig fra valgkampen 6. mars 2024.

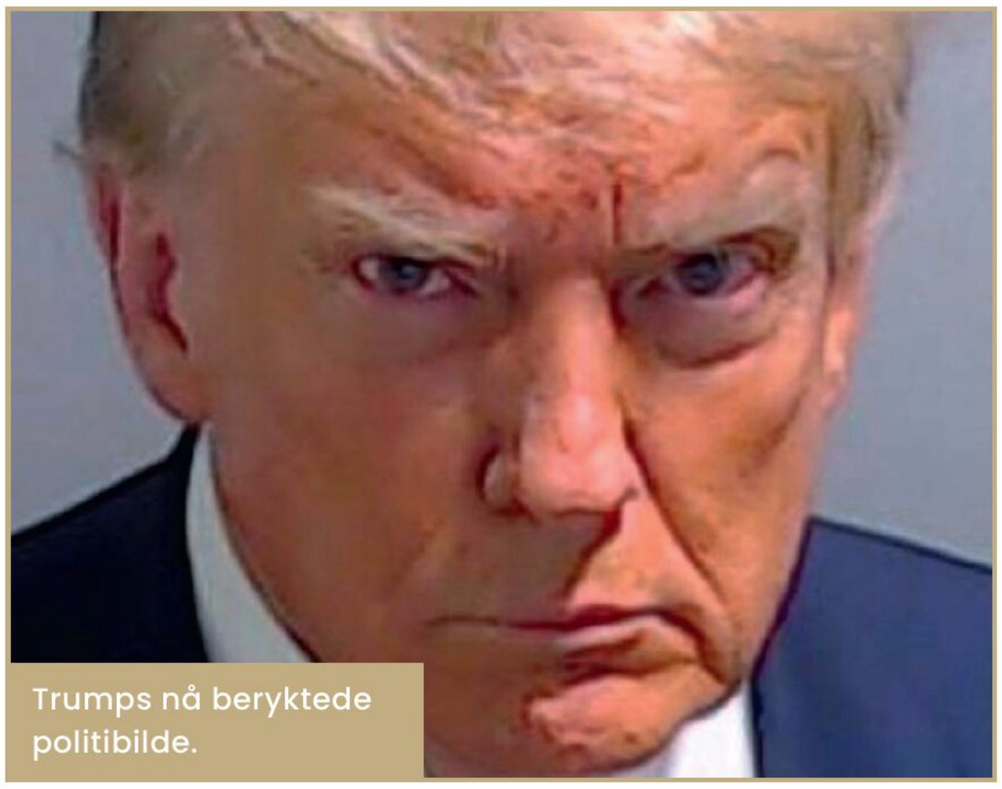
«Tiden er nå inne for å avslutte valgkampen min», sa Haley da hun kunngjorde beslutningen i en kort tale i Charleston i Sør-Carolina. «Det er nå opp til Donald Trump å gjøre seg fortjent til stemmene til de i og utenfor partiet vårt som ikke støttet ham, og jeg håper han gjør det.»

Haley, som hadde vært Trumps FN-ambassadør, ble den første fremtredende fargede kvinnen som forsøkte å bli Republikanernes presidentkandidat i USA. I motsetning til nesten alle Trumps andre republikanske rivaler unnlot Haley å offentlig støtte ham. Derimot utfordret hun Trump til å gjøre seg fortjent til velgernes støtte, og sa at det var hans «tid for å velge».

I løpet av de siste ukene av valgkampen hadde Haley blitt lederen for Det republikanske partiets mangslungne anti-Trump-bevegelse. Selv om hun i utgangspunktet var motvillig til å ta opp kampen mot sin tidligere sjef, gikk Haley ut med en rekke stadig mer direkte og personlige angrep på Trump, der hun stilte spørsmål ved hans mentale egnethet og lojalitet til den amerikanske grunnloven.

Haley hadde vært fast bestemt på å bli i valgkampen i det minste til supertirsdag, men i kjølvannet av de skuffende resultatene innrømmet hun at hun ikke hadde noen farbar vei videre. «Jeg sa at jeg ville at amerikanerne skulle bli hørt. Det har jeg gjort», sa hun 6. mars. «Jeg angrer ikke.»

Før talen hadde Trump angrepet Haley på sosiale medier, der han bagatelliserte seieren hennes i Vermont og beskyldte henne for å hente støtte fra «Demokratenes radikale venstre». Men

Trumps nå beryktede politibilde.

Haley har alltid appellert til en viktig demografisk gruppe, som *The Guardian* skrev samme dag som hun trakk seg fra valgkampen. «Til tross for en lang rekke tap viste meningsmålingene at hun var sterk blant forstadskvinner og uavhengige. Dette er viktige velgergrupper i et parlamentsvalg som hun advarte om at Trump stadig støtte fra seg. En betydelig andel av hennes tilhengere – og republikanske velgere generelt - sier at de ikke ville stemt på en kandidat som er dømt for en forbrytelse.»

Og her ligger det et problem for Trump. Åtte år etter at han ble tatt i ed som president, er han fanget i rettssaker som noen velgere ikke vil klare å ignorere. Trump er involvert i fire straffesaker og flere sivile søksmål.

Den 25. mars 2024 stilte han opp på en pressekonferanse i New York i forbindelse med rettssaken mot ham. Det dreier seg om 34 anklager om betaling av svarte penger til en pornostjerne og en sivil bedragerisak der han må stille en kausjon på 175 millioner dollar mens han anker en dom på 454 millioner dollar.

Trump står også overfor 14 anklager om valgfusk og 40 anklager som følge av at han har oppbevart

TRUMP KOMMER TIL Å BRUKE MYE TID I RETTSSALENE I FORKANT AV VALGDAGEN.

Bilder: Alamy

Trump hilser sine tilhengere under en pressekonferanse i etterkant av en høring i straffesaken om hysjpenger.

Trumps tidligere advokat Alina Habba er sterkt kritisk til dommen der forfatter E. Jean Carroll ble tilkjent 83 millioner dollar etter å ha vunnet ærekrenkelsessaken mot den tidligere presidenten.

hemmeligstemplet informasjon.

Som *Financial Times* påpekte 24. februar 2024: «Det betyr at den antatte republikanske kandidaten kommer til å tilbringe mye tid i rettssalene før valgdagen i november.»

Den 17. februar 2024 skisserte *Financial Times*' korrespondent Joe Miller de potensielle konsekvensene av de pågående rettssakene. «Økonomisk og politisk vil de legge press på den tidligere presidenten mens han forbereder seg på et tøft og dyrt presidentvalg. De viser også hvor langt Trump går i sin typiske juridiske metode, som går ut på å forsøke å trenere saken på alle mulige måter, blant annet ved å anke på alle stadier og ved å spille ulike pågående saker opp mot hverandre for å komplisere planleggingen av enhver eventuell rettssak».

Men til tross for rettssakene, de kolossale økonomiske utleggene og presset om å gå ut i valgkampen med all den energi han kan mønstre, har Trump tilsynelatende gjort det godt på meningsmålingene til tross for at han har minimalt med valgkamparrangementer på programmet.

Mens Biden reiste rundt i vippestater over hele landet, var Trump knapt synlig i offentligheten, og tilbrakte mesteparten av tiden i det sørlige Florida med å samle inn penger, organisere valgkampen og spille golf. Hovedfokuset hans har vært å fri til potensielle givere til valgkampen.

Så langt har Trump presentert en rekke politiske tiltak for en ny periode, som CNN omtalte 6. mars. Blant disse er å reversere Joe Bidens satsing på elbiler, avvikle støtte til ordninger for kjønnsbekreftende kirurgi, legge ned utdanningsdepartementet for å sende «alt arbeid som har med utdanning å gjøre, tilbake til delstatene», føre krig mot narkotikakarteller og be Kongressen stemme for at narkotikasmuglere og menneskesmuglere kan få dødsstraff for sine «avskyelige handlinger», utnevne en spesialanklager som skal etterforske Joe Biden og hans familie, og erstatte Affordable Care Act, kjent som Obamacare. «Å skaffe det amerikanske folket et mye bedre helsevesen enn Obamacare vil være en prioritet for Trump-administrasjonen», skrev han på Truth Social.

Trump og guvernør Abbott inspiserer piggtråden langs grensen til Texas som høyesterett krevde at ble fjernet.

Bilder: Alamy

Rundt 52 prosent av Trumps tilhengere identifiserer seg som «svært konservative», og hans popularitet blant kvinnelige velgere er økende.

Trumps politikk omfatter også en «Amerika først»-agenda med tanke på handel. Han vil innføre de samme tollsatsene som andre land pålegger USA. «Det kalles 'kødder dere med oss, kødder vi med dere'», sa han på et møte i Sør-Carolina.

Kommentatorene har som nevnt spådd en valgkamp som vil bli stadig mer ondskapsfull. Den 25. mars beskrev en talsperson for daværende kandidat Bidens kampanje Trump som «svak og desperat - både som menneske og kandidat», og la til at «kampanjen hans klarer ikke å skaffe penger, han er uinteressert i å drive valgkamp utenfor golfklubben sin, og hver gang han åpner munnen, skyver han moderate velgere og forstadsvelgere fra seg med sin farlige agenda.»

Trumps team på sin side gikk løs på Bidens kampanjeinnsats. Trumps talsperson Karoline Leavitt sa at Biden «ser ut som en fortapt valp hver gang han begir seg ut i valgkampen». Hun anklaget også Bidens kampanje for å begrense arrangementene hans til «visitter på lokale, offentlige kontorer med noen få betalte medarbeidere som ser mindre begeistret ut enn deltakerne i en begravelse». Leavitt la til at «Joe Bidens kampanje er en mislykket, kjedelig katastrofe. President Trump bygger den største politiske bevegelsen i historien.»

Til tross for at Trump ikke hadde noen synlig tilstedeværelse i valgkampen i slutten av mars 2024, ledet han i Arizona, Georgia, Nevada og Nord-Carolina. Men Biden og Trump lå likt i Pennsylvania, der Trump hadde en ledelse på seks prosentpoeng i februar. De to kandidatene lå også likt i Michigan. Men ifølge Bloomberg News og Morning Consult ledet Biden med ett poeng over Trump i Wisconsin. Dette førte til at en mediestrateg fra Demokratene uttalte at «Biden-effekten virker», og antydet at Biden var i ferd med å ta innpå Trump i seks viktige delstater.

Men som alltid har ulike medier ulike funn, noe som gjør det vanskelig å få en nøyaktig oversikt over det totale bildet. En rapport i *The Telegraph* 27. mars 2024 konkluderte med at det var Trump som hadde en knapp ledelse over Biden, og utropte Trump til å være den klare favoritten.

Bilder: Alamy

Trumps rettslige tvister har hittil skadet ham lite. Det første døgnet etter at politibildet av ham ble offentliggjort, mottok kampanjen hans 4,2 millioner dollar i donasjoner.

I mars pekte Trumps talsperson Jason Miller på Trumps ledelse med 47–43 prosent i de syv vippestatene. Han slo fast på tv-kanalen Bloomberg: «Meningsmålingene fortsetter å vise at velgerne er lei av Joe Bidens knusende inflasjon, den skjøre grensen i sør og hans vanvittige mandat for elbiler, som vil ta livet av den amerikanske bilindustrien.»

The Telegraph antydet at de økte levekostnadene kunne tale til Trumps fordel, selv om de konkluderte med at Trump må vinne over moderate republikanere som stemte mot ham i primærvalgene. I en meningsmåling utført av *The Economist*, referert i *The Telegraph*, ble den økte innvandringen over grensen mellom USA og Mexico nevnt som en av de viktigste valgsakene for mange amerikanere.

The Telegraph rapporterte at i et stadig mer polarisert USA har også selve demokratiets skjebne blitt et av de viktigste politiske spørsmålene. Republikanerne har hevdet at Biden forsøker å «bruke rettssystemet som våpen» for å få den tidligere presidenten dømt.

Den amerikanske økonomien går kanskje ganske bra, men mange amerikanere opplever i det daglige at de sliter med konsekvensene av den økende inflasjonen og levekostnadene. Disse faktorene ser ut til å kunne skade Biden i meningsmålingene.

Analytikere har også antydet at presidenten er i ferd med å miste støtten fra Demokratenes kjernevelgere, inkludert unge liberale, svarte velgere og muslimer som er bekymret for krigen i Gaza.

I mars kom *The Telegraph* med sin rapport «U.S. Election 2024 Poll Tracker», der avisen antyder *The* at Trumps oppslutning er relativt upåvirket av de strafferettslige og sivile sakene som involverer den tidligere presidenten. Men avisen fremhever de pågående rettssakenes økonomiske konsekvenser for den tidligere presidenten. «Trump har også vitnet i en sivil bedragerisak i New York, som truer med å frata ham hele forretningsimperiet i byen, inkludert det ikoniske Trump Tower.»

Trumps opptreden gjør ham til den første tidligere presidenten på 100 år som vitner som tiltalt i en rettssak. Og som *Telegraph* påpekte:

TRUMP VIL VINNE HVER ENESTE VIPPESTAT OG BLI VALGT.

STEVE EISMAN

«Meningsmålingene fra supertirsdagen viser også at et alarmerende antall republikanske velgere sier at Trump ikke vil være skikket til å tjenestegjøre hvis han blir dømt.»

Mye vil avhenge av utfallet i rettssalen. De mange tiltalepunktene mot Trump har alle fengselsstraff. I skrivende stund har Trump blitt funnet skyldig på alle 34 punkter i hysjpengesaken, mens straffeutmålingen gjenstår. Dermed er Trump nå den første ekspresidenten til å bli dømt i en straffesak. I kjent stil nekter han all skyld og langer ut mot prosessen: «Jeg er en veldig uskyldig mann. Dette var en rigget beslutning fra første stund.»

Som så ofte før med Trump kan kontroverser faktisk gi ham et løft, men det gjenstår å se om han klarer å engasjere de moderate republikanerne som stemte på Nikki Haley, og om han klarer å mobilisere støtte i «slagmark»-stater som Georgia, Florida og Michigan.

Trump selv har allerede skrevet narrativet for et scenario der han ikke vinner 5. november. «Hvis jeg ikke blir valgt, kommer det til å bli et blodbad for landet», sa han mens vinden pisket rundt en flyplass i Ohio der han sto med sin røde «Make America Great Again»-caps og talte til tilhengerne sine. «Hvis vi ikke vinner dette valget, tror jeg ikke dere kommer til å få et nytt valg.»

Etter hvert som valgkampen intensiveres i de kommende månedene, er det sannsynlig at ordvekslingen mellom Trump og Harris vil hardne til og bli enda mer personfokusert. De to kunne knapt stått lenger fra hverandre hva gjelder både politikk og personlige holdninger. Så gjenstår det bare å se hvilke visjoner som skal stake ut kursen for USA gjennom de neste fire årene.

brandedcities
TRUTH.
47.89%
Net Change
+23.92
Stock Price
$73.87
Nasdaq
DJT
TRUTH
47.8
Net Change
+23.92
NO STANDING
Anytime

Trump børsnoterte Truth Social på Nasdaq-børsen i New York i mars 2024. Det er for tiden verdsatt til over 7 milliarder dollar.

Bilder: Alamy

JEG STÅR OPP, TAR EN DUSJ OG VASKER HÅRET ... JEG BRUKER IKKE HÅRFØNER ... NÅR JEG HAR FÅTT DET SLIK JEG VIL HA DET, SPRAYER JEG DET, OG SÅ ER DET BRA HELE DAGEN.

DONALD TRUMP

FL SE

DONALD

TRUMP

KONGEN AV NEW YORK

Les om milliardæren som omga seg med supermodeller og filmstjerner.

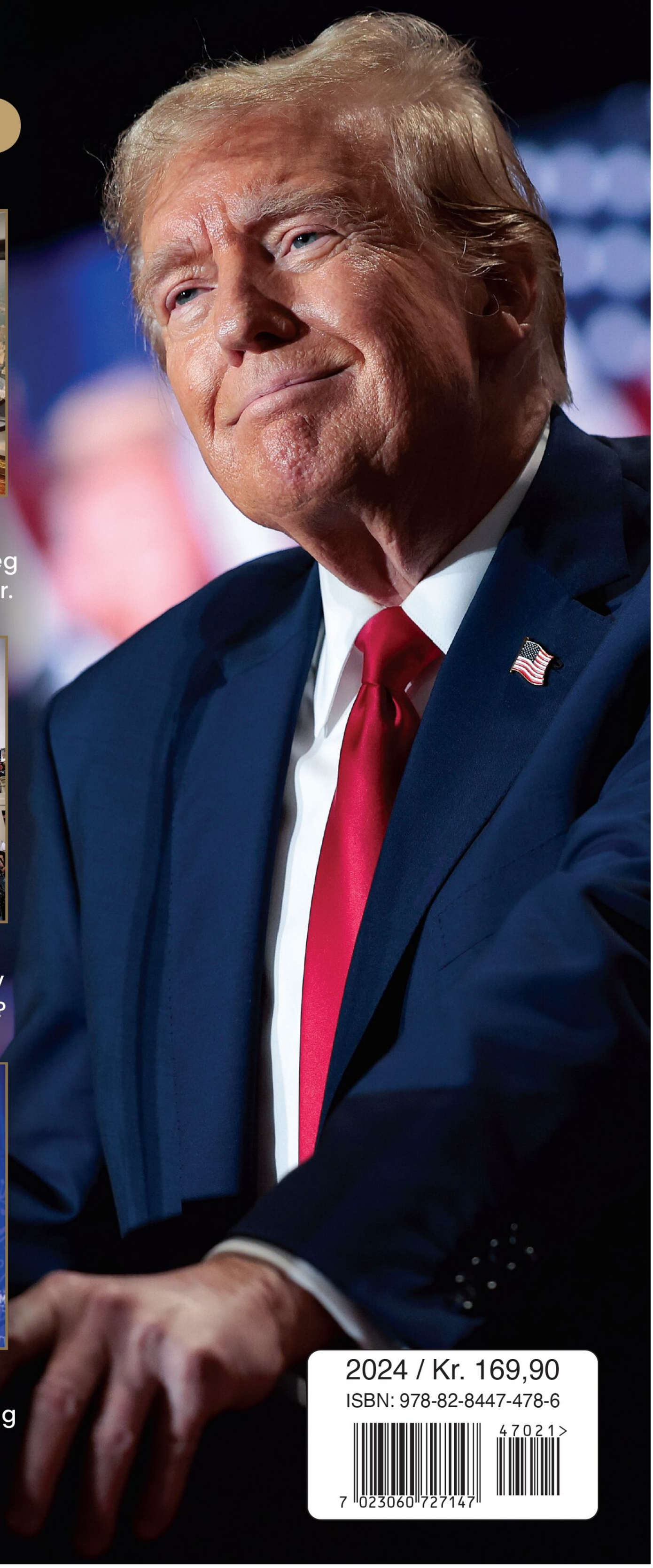
STORMINGEN AV CAPITOL

Hva skjedde egentlig da tusenvis av demonstranter stormet kongressen?

SIKTER MOT DET HVITE HUS

Donald Trump stiller til presidentvalg igjen – vil han lykkes?

2024 / Kr. 169,90
ISBN: 978-82-8447-478-6
47021>
7 023060 727147

DONALD TRUMP